

VINERI · 8 OCTOMBRIE 2010 · ANUL LX NR. 41

FOAIA
1991 80 ANI

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Alegeri cu bucluc

Rezultatele alegerilor minoritare din 2010

„Nu pot să tac!” - o poezie inspirată de etnobiznis

CALENDAR ORTODOX

11 octombrie, luni – Sf. Ap. Filip, unul din cei 7 diac.; Cuv. Teofan Mărt; Sf. Mc. Zenaida și Filonila.
 12 octombrie, marți – Sf. Cosma, Ep. Maiumei.
 13 octombrie, miercuri – † Aducerea moaștelor Sf. Ap. Andrei la Iași; Sf. Mc. Carp, Papil, Agatodor și Agatonica.
 14 octombrie, joi – † Sf. Cuv. Parascheva de la Iași.
 15 octombrie, vineri – Sf. Sf. Mc. Luchian; Sf. Savin și Vars, Ep.; Cuv. Eftimie cel Nou.
 16 octombrie, sâmbătă – Sf. Mc. Longhin Sutașul.
 17 octombrie, duminică – Sf. Prooroc Osea; Cuv. Mc. Andrei Criteanul. Duminica a XXI-a după Rusalii (a Sf. Părinți de la Sinodul VII Ecumenic; Pilda Semănătorului)

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

„După câteva clipe zăresc în apropiere o altă clădire. E înconjurată de vișini mulți, încât clădirea abia se vede. În curte, un om în vârstă, care tocmai dă de mâncare păsărilor de curte. La salutul meu se întoarce și vine spre mine. – Sunt Petru Bordea – spune după ce i-am spus scopul venirii mele. – Intrați, vă rog! Intrăm în bucătărie, unde nevasta lui tocmai încălzea apa pentru spălătul vaselor. Pe masă se văd încă urmele micului dejun. În jurul mesei se învârteste o pisică, care așteaptă cu nerăbdare să primească rămășițele micului dejun. Badaea Petru aduce o damigeană și două pahare. – Vedeți, așa trăim noi singuri aici. Copiii au învățat meserie și pleaseră de mult de acasă. Din când în când mai vin acasă și totdeauna mărturisesc, că ei nu ar mai putea trăi la sălaș. – No, multă sănătate!” (Din lumea sălașelor, autor: A. Csipes, Foaia Noastră, Nr. 19, 1 octombrie 1970, pag. 8)

Acum 30 de ani

„Fără cimitir satul nu are trecut și nu are nici prezent, fiindcă fără strămoșii îngropați, cei care trăiesc parcă sunt străini, pribegi. Să ne respectăm morții pentru că așa cum scria și Lenau: »Cum cinstim pe cei morți, așa-i stimăm și pe cei vii«. Cea mai specifică atmosferă și armonie pașnică oferă cimitirul din Bătația. Aici mormintele și natura formează o strânsă legătură, mormintele încadrându-se organic în peisaj.” (Cimitire românești din Ungaria, autor: Teodor Martin, Foaia Noastră, Nr. 40, 5 octombrie 1980, pag. 7)

Acum 10 ani

„Cea mai recentă impresie de acest fel m-a copleșit nu demult, când câțiva copii din Micherechi au evoluat pe scena Centrului Cultural Românesc din Jula. Înainte de spectacol, părinții și neamurile, grupuri-grupuri de oameni emoționați, așteptau să le vină copiilor rândul. Iar când o fetiță a început pe scenă povestea ei, atunci surioara mai mică, stând în brațe la maică-sa, a sorbit-o din ochi pe sora mai mare, suflându-i parcă cele ce avea de spus. Pe urmă, surioara a obosit și tot mai greu a urmărit cu ochii cele ce se întâmplă pe scenă. Dar când a început »a hori« un băiețel care îi era cunoscut, atunci fetița iarăși s-a trezit din toropeală și abia aștepta să se termine cântecul băiețelului, ca să fie prima care să izbucnească în aplauze.” (Cu cât familia din sală este mai numeroasă..., autor: E. Illyés, Foaia românească, Nr. 41, 13 octombrie 2000, pag. 10)

Ungaria

O țară portocalie

Partidul de dreapta Fidesz a câștigat detașat alegerile locale din Ungaria, după o victorie răsunătoare și la legislativele din aprilie. Formațiunea condusă de premierul Orbán Viktor are acum majoritatea în toate cele 19 consilii județene. De asemenea, Fidesz va avea primari în 22 din cele 23 de orașe mari. Singurul oraș care are primar socialist este Seghedinul, dar și aici majoritatea consilierilor locali sunt din partidul Fidesz.

Partidul de dreapta a obținut mandatele de primar în aproape toate sec-

toarele Budapestei și a câștigat pentru prima oară, în ultimii 20 de ani, și fotoliul de primar general al Budapestei, reușind să-și asigure, totodată, majoritatea în consiliul general al orașu-

lui. Rata de participare la alegeri nu a fost decât de 47 la sută, în scădere față de 53,1 la sută la ultimele alegeri municipale din 2006.

E.I.

Cinci primari români

În trei localități cu însemnată populație românească au fost aleși primari români. La Micherechi a obținut majoritatea voturilor Margit Tat, o tânără de origine română, care a reușit să-și alcătuiască în jurul ei și un consiliu local compus din mulți tineri, toți, fără excepție, fiind de origine română.

La Chitighaz a fost rea-

leasă în funcția de primar Maria Gyuricska Kalcsó, care și de această dată l-a învins pe contracandidatul Gheorghe Gulyás. Diferența de voturi a fost aproape de o mie. La fel ca Micherechi, și la Chitighaz toți cei șase consilieri locali sunt de origine română.

La Otlaca-Pustă au fost doi candidați de primari, Gheorghe Șimonca, actua-

lul primar și deputat parlamentar câștigând detașat în fața lui Mihai Vidican. Și la Otlaca, majoritatea consilierilor locali sunt de origine română.

Au mai fost aleși de primari și alți români din Ungaria: Tiberiu Iova în localitatea Salonta Nouă (Újszalonta), de lângă Micherechi și Ștefan Stan la Aszód.

Poza săptămânii

Sunt șanse ca tot ei să vă (con)ducă de nas și în următorii patru ani...

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:

Alegeri minoritare românești la Jula (foto: Rita Păcșas)

Rezultatele alegerilor minoritare din 2010

La alegerile minoritare din 3 octombrie au fost aleși în total 284 de deputați în autoguvernările românești din Ungaria. S-au ținut alegeri românești în 72 de localități, dintre care într-un singur loc alegerile nu au fost valide: în orașul Törökbalint (jud. Pest) unul din cei patru candidați nu a primit niciun vot, astfel votarea a fost invalidă.

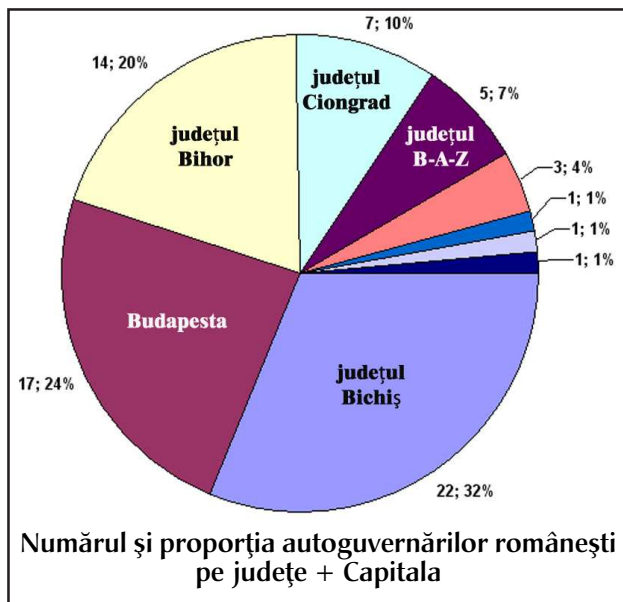
Se vor înființa autoguvernări românești în 71 de localități: 22 în județul Bichiș, 17 în sectoarele din Budapesta, 14 în județul Bihor, 7 în județul Ciongrad, 5 în județul Borsod-Abaúj-Zemplén, 3 în județul Pest, și câte 1 în județele Baranya, Győr-Moson-Sopron și Szabolcs-Szatmár-Bereg.

În lupta electorală au participat 9 asociații de desemnare. Cei mai mulți deputați îi are Asociația pe Țară de Reprezentare a Intereselor Românilor din Ungaria (AȚRIRU). Asociația condusă de Gheorghe Gulyás, vicepreședinte al AȚRIRU, are 122 de deputați.

Pe locul doi, cu 70 de candidați, s-a clasat Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria (UCRU), condusă de dr. Ioan Ciotea.

Pe locul trei este Asociația Română din Budapesta (ARB), în frunte cu președinta Ana Roxin, care are 50 de deputați.

Locul patru îi revine Uniunii Autoguvernărilor Ro-

mânești din Județul Bihor (UARJB), condusă de Găvril Crișan, cu un număr de 16 deputați bihoreni.

Pe locul cinci s-a clasat Societatea Culturală a Românilor din Budapesta (SCRB), condusă de dr. Maria Berényi, cu 12 deputați.

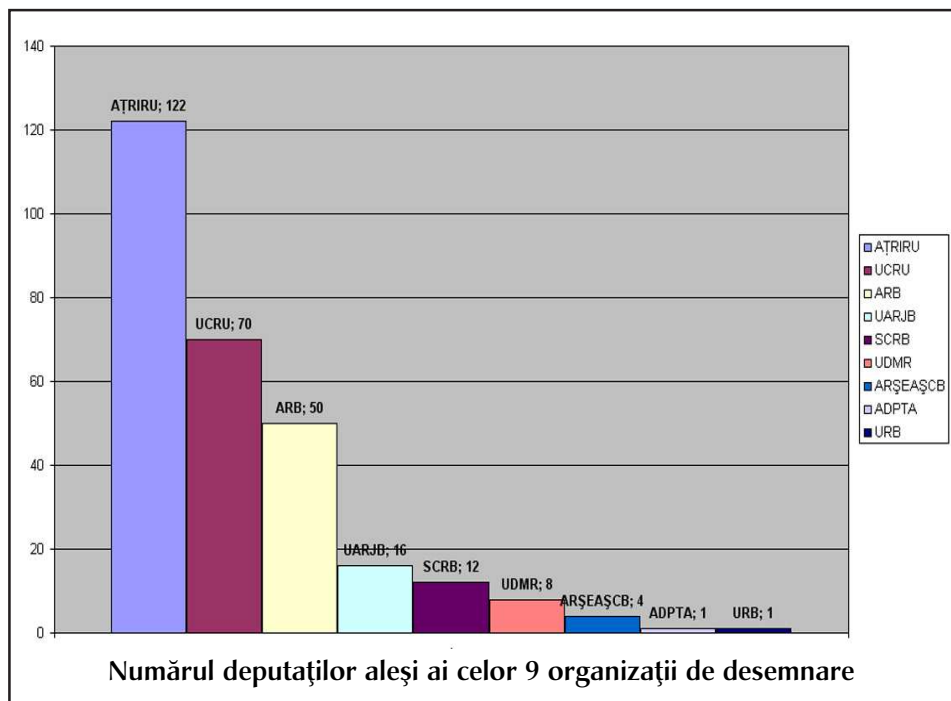
Controversatele organizații, Uniunea Democratică Maghiaro-Română (UDMR), condusă de Papp Zoltán din Budapesta, are 8 deputați, Asociația Română de Șanse Egale pentru Arte și Științe Corvinus din Budapesta (ARȘEAȘCB), condusă de dr. Dady Kálmán, are 4 deputați.

Câte un deputat au reușit să obțină Uniunea Românilor din Bichișiabi (URB) și Asociația de Dansuri pentru Păstrarea Tra-

dițiilor din Aletea (ADPTA).

Cei 284 de deputați aleși duminică trecută vor fi electorii alegerilor din ianuarie 2011, când se va vota componenta autoguvernărilor românești teritoriale și pe țară. Remarcăm că printre candidații AȚRIRU, ARB, UDMR și ARȘEAȘCB se găsesc numeroși ne-români, persoane necunoscute pentru comunitatea românească din Ungaria, persoane care nu cunosc limba, cultura, tradițiile românilor. Din păcate, conform legilor în vigoare din Ungaria, și aceștia vor avea dreptul să voteze pentru autoguvernările românești pe capitală și pe țară. E.I.

(Numele deputaților aleși și numărul voturilor obținute de aceștia, le găsiți în paginile 6 și 7.)

EDITORIAL

Alegeri cu bucluc

Cetățeanul turmentat, care trezindu-se din beția electorală ar fi dorit luni dimineața să afle ce s-a întâmplat la alegerile minoritare din 3 octombrie, nu prea a avut noroc. Au trecut peste noi și aceste alegeri de autoguvernări minoritare la fel ca toate celelalte. Cu fraude și minciuni, cu buclucuri și rușine. Știrile referitoare la luptele dintre partide pentru posturile de primari și consilieri locali au bruiat în totalitate foarte puținele informații, care au apărut în presa maghiară, despre alegerile celor 13 minorități naționale și etnice. Majoritatea populației țării habar nu are despre aceste alegeri. Nici după a cincea alegere de autoguvernări minoritare.

Cu toate că de această dată aproape la fiecare minoritate, nu doar la români (prea mică este totuși bucuria noastră), a luat amploare fenomenul etnobiznisului, dinspre guvern nu se aude absolut nicio veste de soluționare. Degeaba a cerut înainte de alegeri și președintele comisiei de politică externă a Senatului României să se „intervină rapid și ferm, pe relația bilaterală”, cererea lui s-a lovit de ziduri. În timp ce românii (din păcate doar unii, nu toți) se plâng de apariția a tot mai mulți țigani în autoguvernările așa-numit „românești”, țiganii se plâng de infiltrarea a tot mai mulți unguri (sic!) în autoguvernările țigănești. Urmărind rezultatele afișate de Biroul Electoral Central, găsim numeroase încurcături și la alte minorități. Cu surprindere am aflat că până și la nemți se întâmplă lucruri ciudate. Votul alegătorilor a scos din sistem mai multe persoane care activează de decenii de-a rândul pentru cultura germană în Ungaria. Probabil au fost prea citiți, prea intelectuali pentru contracandidații lor, care cu siguranță știu mult mai bine să „autoguverneze”.

Persoane necunoscute au invadat la aceste alegeri și autoguvernările ucrainenilor. Din cele 23 de locuri, unde s-au inițiat alegeri ucrainene (și unde, până la urmă, s-au și ales autoguvernări ucrainene), zice-se că 9 ar fi false. Situație cam asemănătoare cu cea a românilor. Contrar șefilor de la autoguvernarea pe țară a românilor, însă, președinta ucrainenilor s-a dus să-i caute pe „noi” ucraineni în satele lor. Nu s-a dus singură și pe ascunsul, cum au făcut-o ai noștri, ci s-a dus însoțită de un angajat al Secretariatului de stat pentru naționalități și un altul de la ambasada Ucrainei de la Budapesta. Rezultatul? Zero. Maximum că doamna președinte și-a descărcat nervii, le-a spus în față acelor persoane că nu sunt acceptați de comunitatea ucraineană și că nu este frumos să te trezești peste noapte că ești ucrainean. Mari lupte s-au dus și la armeni. La Seghedin în ultimii patru ani aproape că s-a triplat numărul acestora. Rezultatul? Președintele care s-a plâns de fraude, depunând chiar plângeri și la poliție, s-a ales cu... schimbarea. Alegătorii înmulțiți nu l-au mai ales în autoguvernarea armeană.

Șirul exemplurilor ar mai putea continua. Mai nou toți președinții autoguvernărilor pe țară ale minorităților se plâng de fraude, trag semnale de alarmă către autorități. Ai noștri (spun la plural pentru că noi, românii, avem doi președinți, unul pe față altul din umbră)? Fac doar contrariul. La noi, chiar ei se duc să-i „deștepte” pe „românii” din unele localități, unde niciodată nu au trăit români. Iar când sunt luați la rost (vezi filmul „Jönnek a portugálok” – „Vin portughezii” de pe www.index.hu), răspunsul lor ipocrit este: Păi, nu este bună legea. Iar legea au votat-o parlamentarii. Deci, ei sunt de vină. Cel care este președintele Autoguvernării Românești pe Țară deja de 12 ani se spală pe mâini și își vede de interesele proprii. Absolut nu-l interesează de cine va fi din nou reales, numai să fie. Că pe aceia îi cheamă Orgona, Restás, Karika sau Ardelean, Ruja, Otlăcan, ce-i pasă lui? Eva Iova

Editorialul poate fi citit în limba maghiară pe www.foaia.hu, în rubrica: MAGYARUL

Pe scurt...

**FESTIVAL DE TEATRU
CLASIC LA ARAD**

La Arad, în perioada 10-23 octombrie se va desfășura unul dintre cele mai mari evenimente culturale ale anului: Festivalul Internațional de Teatru Clasic, ediția a XV-a. Seară de seară, de la ora 19.00, pe scena Teatrului „Ioan Slavici”, în sala Studio sau pe scena a Filarmonicii, vor fi jucate spectacole mari ce aduc în fața arădenilor nume sacre ale scenei românești și europene.

**ROVINETĂ ELECTRONICĂ
ÎN ROMÂNIA**

Pe drumurile publice din România, de la 1 octombrie s-a introdus rovineta electronică. Existența rovinetelor este controlată prin camere video instalate în puncte fixe pe drumurile publice. Prețul rovinetelor a rămas neschimbat, iar cele lipite pe parbriz sunt valabile până la expirarea termenului. Rovinetele se pot achiziționa de la sucursalele CNADNR, la benzinăriile MOL, Rompetrol, Petrom și OMV, de la oficiile poștale, de la oficiile Uniunii Naționale a Transportatorilor din România precum și de la firmele Scalla, Speedy, Medina și Pasaj.

**DRUM DE LEGĂTURĂ
CSANÁDPALOTA-NĂDLAC**

Timpe de aproape un an până acum, primăria orașului Nădlac a derulat, în cadrul Programului de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-România 2007-2013, proiectul „Pregătirea construcției drumului de legătură Csanádpalota-Nădlac”, împreună cu Compania Națională pentru Dezvoltarea Infrastructurii (Ungaria). Scopul direct al proiectului este pregătirea construirii drumului de legătură între Csanádpalota și Nădlac (8,7 km). Valoarea proiectului este de 51.500 de euro, bani care sunt alocați pentru procesul de pregătire, urmând depunerea documentației pentru execuția drumului, a cărui valoare totală este de 1.448.000 euro. Contribuția Consiliului Local Nădlac este de 2% - 28.960 euro.

Un senator român contra etnobiznis

Președintele comisiei pentru politică externă din Senatul României, Titus Corlățean, a declarat miercuri trecută, la finalul întrevederii cu ambasadorul Republicii Ungare în România, Fűzes Oszkár, că este îngrijorat de agravarea fenomenului etnobiznis, prin care cetățeni de etnie maghiară ajung să preia controlul autoguvernărilor minorităților naționale de pe teritoriul Ungariei.

Titus Corlățean a lansat un apel către autoritățile ungare, dar și către cele române pentru găsirea unei soluții ca, până la data de 3 octombrie, când urmează să fie alese autoguvernările, minoritatea românească din Ungaria să poată fi reprezentată de persoane care „au ceva în comun cu identitatea română” și nu de etnici maghiari.

Președintele comisiei pentru politică externă din Senat a expli-

cat că acest fenomen s-a amplificat în ultimii ani din cauza faptului că autoguvernările minorităților naționale pe teritoriul Ungariei beneficiază de bani de la bugetul de stat al Ungariei în vederea desfășurării de programe care vizează identitatea națională.

„Solicit Guvernului României și președintelui să intervină rapid și ferm, pe relația bilaterală, pentru

a acorda întregul sprijin de care este nevoie, ținând cont de faptul că numărul românilor care trăiesc în Ungaria s-a diminuat dramatic în ultimele decenii. Guvernul român trebuie să reacționeze mult mai profesionist, inclusiv cu un sprijin concret de la bugetul românesc, chiar în condițiile în care avem un buget de austeritate”, a subliniat senatorul social-democrat.

Titus Corlățean consideră că autoritățile române ar trebui să se implice în redactarea proiectului de lege care reglementează situația autoguvernărilor de pe teritoriul Ungariei, venind cu propuneri pe care să le prezinte părții ungare. Senatorul a prezentat și câteva exemple ale fenomenului etnobiznis, care nu privesc numai comunitatea română din Ungaria, situația regăsindu-se și în cazul altor minorități. (Agerpres)

Răspuns MAE
către UCRU

Ministerul Afacerilor Externe din România a răspuns petiției din 18 septembrie 2010 a Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, referitor la abuzurile de la alegerile minoritare. Secretarul de stat Bogdan Aurescu a accentuat în scrisoarea adresată președintelui dr. Ioan Ciotea că autoritățile române acționează constant pentru sprijinirea comunităților românești din afara granițelor, așadar și pentru sprijinirea românilor din Ungaria. „Suntem conștienți de faptul că fenomenul etnobiznisului reprezintă cea mai mare problemă a comunității românești din Republica Ungară, soluționarea acesteia fiind în responsabilitatea autorităților ungare. Partea română a semnalat autorităților ungare, cu fiecare ocazie, persistența acestui fenomen în rândul comunității românești și a solicitat identificarea de măsuri care să nu mai permită persoanelor care nu promovează cultura și tradițiile românești să poată face parte din organele de reprezentare ale comunității”, a subliniat Bogdan Aurescu, co-președintele părții române al Comitetului de specialitate româno-ungar de colaborare în domeniul minorităților naționale.

Secretarul de stat în MAE a mai atenționat că ar fi bine dacă reprezentanții comunității românești ar identifica soluții pentru rezolvarea acestei situații. Pe baza acestor soluții, părțile română și ungară pot să aibă un dialog constructiv, ca apoi să se solicite schimbarea legislației în acest domeniu.

R. Pățaș

Uniunea Culturală
a Românilor din Ungaria
mulțumește alegătorilor
pentru cele
3478
de voturi acordate!

Program de dansuri
și cântece populare la Jula

Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, cu sprijinul Centrului Cultural Județean Arad, organizează duminică, 10 octombrie, de la ora 16.00, la Centrul Cultural Românesc din Jula, cea de-a treia ediție a programului cultural pen-

tru păstrarea tradițiilor populare românești „La obârșii, la izvor”. Invitați la eveniment vor fi mai mulți soliști de muzică populară, ansambluri de dansuri și instrumentiști renumiți din județul Arad.

A.B.

Micherechiul a dat încredere unui primar tânăr și energic

Duminică, micherechenii au putut alege din patru candidați la postul de primar. În lupta electorală dintre *Eva Cserhádi*, *Margit Tat*, *Ioan Radici* și *Ștefan Vecsernyés*, câștigător a ieșit cel mai tânăr candidat. Margit Tat are doar 34 de ani, este mama a doi copii, a terminat două facultăți (în domeniul administrației publice). În prima zi de după alegere, noua primăriță a avut amabilitatea să informeze cititorii *Foii românești* despre impresiile și despre planurile sale.

– Cum ai primit vestea că ai fost aleasă de primar al Micherechiului?

– Sinceră să fiu, în ziua alegerilor am avut mari emoții. Aș fi vrut să câștig pentru că sunt multe lucruri despre care cred că trebuie neapărat rezolvate în sat la noi, dacă vrem ca instituțiile noastre să rămână funcționabile încă mulți ani și să putem face unele schimbări. După aflarea rezultatului, pentru puțin timp m-am liniștit, dar acum deja sunt conștientă de ceea ce mă așteaptă. Ca să ne îndeplinim toate planurile și să realizăm ceea ce am promis pentru următorii patru ani, va necesita o muncă concentrată și serioasă. Consătenii au mari pretenții față de noul primar ales și față de noii consilieri locali. Am doar 34 de ani. Mă gândesc numai la realizări, la planuri, la ceea ce trebuie să facem ca satul nostru să fie prosper, iar oamenii să se bucure că trăiesc aici.

– În programul tău electoral ai accentuat că nu vrei să te ocupi de trecut, ci te concentrezi numai la viitor. Care sunt planurile tale de viitor?

– Trebuie să ne orientăm spre realizările care pot îmbunătăți calitatea vieții. O parte din aceste realizări au și pornit deja. În luna septembrie a început reconstruirea centrului sanitar, care în sine va rezulta o îmbunătățire a serviciului infirmeriei pentru copii și a serviciilor de stomatologie. La capitalul îmbunătățire includem și calitatea drumurilor. Deocamdată drumuri noi nu vom putea construi, dar de cele existente vom avea mai mare grijă. Mă refer și la întreținerea parcurilor și a spațiilor publice. E mai plăcut să treci prin sat cu parcuri bine întreținute, curate, cu flori, cu iarbă verde, decât să vezi terenuri pline cu buruieni. Vrem ca locuitorii satului nostru să simtă că e bine să trăiești aici. Al doilea, dar totodată cel mai

Margit Tat, noul primar al Micherechiului

important lucru este asigurarea bunei funcționări ai instituțiilor din sat. Știm că de curând mulți părinți au decis ca să-și scoată copiii de la școala din sat și i-a înscris la alte școli din satele, orașele din apropiere. Acest proces nefavorabil trebuie neapărat oprit. Al treilea lucru, care este cel mai aproape de inima mea, se leagă de funcționarea în sine a Primăriei. Angajații administrației publice locale au o responsabilitate foarte mare față de localnici. Mă voi concentra pe faptul ca locuitorii satului să fie serviți cât se poate de bine.

– Un alt lucru accentuat în programul tău a fost dorința de a avea în jur o comunitate unită, puternică. Cum îți imaginezi aceasta?

– Sper că acest lucru va fi viabil, odată și pentru totdeauna se va termina cu mentalitatea, atitudinea greșită a oamenilor din Micherechi. Disensiunile au fost prezente nu numai în cadrul Primăriei, ci peste tot, ceea ce nu aduc nici un bine, nu ajută la dezvoltarea satului.

– Ca primar vei lucra împreună cu șase consilieri care, la fel ca și tine, sunt de origine română. În legătură cu România ce planuri ai?

– În strânsă colaborare cu Autogovernarea Românească din Micherechi vrem să îmbunătățim relațiile deja existente cu România. Instituțiile noastre trebuie să pună mai mare accent pe caracterul românesc, trebuie să arătăm că noi suntem români, și nu trebuie ascuns acest fapt. Vom fi deschiși nu numai în păstrarea tradițiilor, dar și în alte domenii. Doresc să caut posibilități de participare la proiecte transfrontaliere.

Și pe această cale, doresc să mulțumesc tuturor consătenilor mei care la alegerile din 3 octombrie m-au încredințat voturile lor și le promit că voi sluji cu devotament interesele lor.

E.I.

Pe scurt...

JULA

Pentru olimpiada școlară, cunoscută sub numele OKTV din limba și literatura română, anul acesta s-au prezentat doar elevi din clasa a XI-a a Liceului „Bălcescu” din Jula. Termenul limită a fost 24 septembrie. S-au înscris doar cinci liceeni.

CHITIGHAZ

Primăria comunei Chitighaz a lansat și în această toamnă concursul pentru obținerea burselor „Bursa Hungarica”, care se acordă pe bază socială, ajutând astfel studiile tinerilor din familiile nevoiașe. Cererile se pot înainta până pe 29 octombrie. Detalii pe site-ul primăriei din Chitighaz (www.ketegyhaza.hu).

JULA

„Balul Bobocilor” a avut loc joi, 7 octombrie, în sala de sport a Liceului „N. Bălcescu”. Evenimentul a fost organizat de elevii clasei a X-a, pentru noii lor colegi din clasa a IX-a și diriginții acestora. Despre probele interesante și distractive precum și despre depunerea „jurământului” vom reveni cu amănunte în numărul următor.

MICHERECHI

Emisiunea „Ízörző” a postului de televiziune Duna Tv a filmat în Micherechi în perioada 6–7 iulie. Filmul documentar despre mâncărurile tradiționale preparate de către gospodinele din Micherechi va putea fi vizionat sâmbătă, 9 octombrie, pe postul de televiziune Duna Tv, cu începere de la ora 14.40, ne-a informat redactarea emisiunii *Róka Ildikó*.

BICHIȘCIABA

În zilele de 28–31 octombrie, la Sala Sporturilor din Bichișciaba va avea loc cea de-a 14-a ediție a Festivalului de Cârnați. Printre concursurile care vor avea loc se numără concursul de preparare a cârnaților, de tăiere și prelucrare a porcului și concursul de pogăcițe. La invitația Autogovernării Românești din Ciaba, la eveniment va lua parte și *Adrian Domocoș*, primarul orașului Beiuș și o delegație din orașul care este înfrățit cu Bichișciaba, încă din 1999.

Ștefan Mureșan

Nu pot să tac!*

Când astfel de cuvinte se ivesc din gura soției unului din Micherechi sau altului, din satul meu natal, mi se umple gura de amar.

Nu pot să tac!

Deși refuzasem să atac de la bun început, din lene sau că n-am vrut. Și acum ne aflăm înecați de situația de azi.

Vinovați suntem și noi că în zilele de-apoi, cu apatie – *ce-mi pasă mie*, să vedem ce-o să fie! – s-au ivit adunări „virtuale”, din „greșeală” registrate, aflându-se ei bineveniți! – Asta eu nu mai pot înghiți!

Dacă se ivesc undeva, eu acolo n-am ce căuta.

Și, așa, n-am alt ce face: mă retrag în izolare...

Totuși, în sine-mi nu mă-npac și NU POT SĂ TAC!

*Poezia a fost scrisă după vizionarea filmului „Jönnek a portugálok!” (Vin portughezii) de pe www.index.hu, un film despre răspândirea etnobiznisului la alegerile minoritare din Ungaria. Autorul poeziei este un român din Budapesta, originar din Băta-

Deputații aleși în autoguvernările minoritare românești

Budapesta		
Sectorul II		
Orbán-		
Szurbucz Zsófia	SCRB	17
Meszénáné		
Dr. Berényi Mária	SCRB	17
Dr. Bogyirka Emilné	SCRB	17
Vargáné		
Dr. Ana Borbély	SCRB	16
Sectorul III		
Lázár István	ARB	10
Lázár Edit	ARB	9
Hegedüs István	ARB	8
Lázár Zsolt Albert	ARB	8
Sectorul IV		
Jancsin György	AȚRIRU	21
Jancsin Györgyné	AȚRIRU	21
Szabacsi Lujza	AȚRIRU	20
Szabacsi Sándor	AȚRIRU	20
Sectorul V		
Roxin Anna	ARB	10
Földes Tamás Andrei	ARB	8
Dr. Balázs Károly	ARB	7
Dénesi Magdolna	ARB	5
Sectorul VII		
Dr. Bogyirka Emil	SCRB	34
Magyar Péter Marius	SCRB	33
Livia Árvai	SCRB	32
Szántó Péter	SCRB	31
Sectorul VIII		
Cocimirca Sergiu	ARȘEAȘCB	20
Dr. Dady Kálmán	ARȘEAȘCB	19
Dady Lilla	ARȘEAȘCB	19
Déri Zoltánné	ARȘEAȘCB	19
Sectorul IX		
Kalocsai Zsanett	AȚRIRU	13
Tóth Balázs	AȚRIRU	12
Botlik András	AȚRIRU	12
Sándor Gábor	AȚRIRU	12
Sectorul X		
Recskó Jánosné	UDMR	19
Faragó Mihály Attila	UDMR	19
Füle József	UDMR	18
Papp Zoltán	UDMR	18
Sectorul XI		
Nika Ignác	UCRU	18
Elekes Gabriella	UCRU	17
Elekes Iselina	UCRU	17
Szaniszlai János Mihály	UCRU	17
Sectorul XIII		
Simó Attila	AȚRIRU	17
Seprődi Erzsébet Vilma	AȚRIRU	17
Zsuk Ágnes Erzsébet	AȚRIRU	17
Jakab Beáta	AȚRIRU	17
Sectorul XIV		
Papp Zoltán	UDMR	18
Balogh Ottó	UDMR	18
Horváth Mária Erzsébet	UDMR	18
Papp Zoltánné	UDMR	17
Sectorul XV		
Csikós István	ARB	26
Csikós Lejla Gabriella	ARB	26
Varga Sándorné	ARB	24
Kis-Lőrincz Józsefné	ARB	22
Sectorul XVI		
Vészi Anna	AȚRIRU	21
Gyalogné Gergely Katalin	ARB	21
Józsa Ferenc	AȚRIRU	21
Józsa Ferencné	AȚRIRU	21
Sectorul XVII		
Kovácsné Rojcsék Anna Mária	ARB	11
Cojocarú Mónika Krisztina	ARB	10
Hojszák László András	ARB	10
Kovács József	ARB	10
Sectorul XIX		
Gaáli Sándorné	AȚRIRU	14
Varga Zoltánné	AȚRIRU	14
Gaáli Andrea	AȚRIRU	14
Varga Anikó	AȚRIRU	11
Sectorul XX		
Bobovszky Gyula	AȚRIRU	4
Vakherda Pál	AȚRIRU	3
Kocsis Laura	AȚRIRU	2
Kajtár Jánosné	AȚRIRU	2
Sectorul XXI		
Bodnár Zoltán	AȚRIRU	16
Németi András István	AȚRIRU	16
Hangyási Erzsébet	AȚRIRU	14
Magyar Béla	ARB	13
Județul Pesta		
Budaörs		
Veres Ivett	ARB	9
Prágai Attila	ARB	6
Szitkó László	ARB	6
Szitkó Etelka Mária	ARB	5
Százhalombatta		
Hering Mária	AȚRIRU	9
Dr. Sajtósné Király Mariana	AȚRIRU	9
Somogyi Sándorné Zimmermann	AȚRIRU	10
Krisztina Szimona	AȚRIRU	10
Szentendre		
Vaskóné Pántya Júlia	SCRB	17
Nemes Aurélia Ildikó	SCRB	16
Bácsiné Pántya Éva	SCRB	16
Nemes Lászlóné	SCRB	14
Județul Baranya		
Szebény		
Uszikai Attila	ARB	18
Fazekas István Győző	ARB	11
Fazekas Andrea	ARB	9
Knittel Viktor	ARB	9
Județul Bichiș		
Aletea		
Dr. Szelezsán János	AȚRIRU	36
Barna Jánosné	AȚRIRU	33
Szabó Péter	ADPTA	17
Rocskár Jánosné	AȚRIRU	16
Bățania		
Zsilkané Dancea Claudia Nicoleta	AȚRIRU	53
Kreszta Traján	AȚRIRU	48
Tompán Angyelkó	AȚRIRU	45
Mihucz György	AȚRIRU	37
Bichiș		
Szojka Petronella	UCRU	24
Simon Éva	UCRU	22
Budai János	UCRU	19
Ruzsa János	UCRU	16
Bichișciaba		
Grósz György	UCRU	29
Márk György Gyula	UCRU	20
Juhász Tivadar	URB	19
Ruzsa Alexandra	UCRU	16
Chitighaz		
Gulyás György	AȚRIRU	135
Szelezsán Péter	AȚRIRU	120
Grósz György	AȚRIRU	116
Finna Sándor	AȚRIRU	106
Crâstor		
Patkás János	AȚRIRU	33
Patkás Jánosné	AȚRIRU	31
Bakos Istvánné	AȚRIRU	25
Kóra Sándor	AȚRIRU	21
Dombegyház		
Papp István	UCRU	26
Prókay János	UCRU	25
Huszka Zsuzsanna	UCRU	24
Molnár Katalin Anna	UCRU	24
Geszti		
Balogh Barnabás	AȚRIRU	12
Balogh Barnabásné	AȚRIRU	11
Restás József	AȚRIRU	11
Restás Józsefné	AȚRIRU	11
Jula		
Dr. Csotye János	UCRU	167
Dr. Ruzsa György	UCRU	161
Nagyné Martyin Emília	UCRU	149
Szucsigán Lászlóné	UCRU	143
Körösnyágharsány		
Győri Zoltán Imre	AȚRIRU	21
Felegyiné Pásztor Margit	AȚRIRU	20
Erdei László	AȚRIRU	20
Czegle Zoltán	AȚRIRU	17
Kötegyán		
Űrge Ildikó Borbála	UCRU	12
Jova Tibor	UCRU	10
Kelemen Sándor	UCRU	9
Mike István	UCRU	9
Kunágota		
Biró Bálint	UCRU	10
Barna Ibolya	UCRU	6
Krisán Anca Liana	UCRU	6
Czesznak Zsoltné	UCRU	5
Leucășhaz		
Szántó György	AȚRIRU	32
Dorkóné Nyári Ilona Anna	AȚRIRU	29
Borzán Jánosné	AȚRIRU	29
Sztezsán Gábor	AȚRIRU	28
Medgyesbodzás		
Jepure János	UCRU	24
Tóth Jánosné	UCRU	21
Bali Béláné	UCRU	20
Hrabovszki Györgyné	UCRU	15
Medgyesegyháza		
Negrea Constantin Dániel	AȚRIRU	35
Dr. Olteanu Florea	AȚRIRU	32
Lutai Costica Nicolae	AȚRIRU	30
Petrusán János	AȚRIRU	29
Micherechi		
Netye Bertold	UCRU	280
Gavra Dorin	UCRU	217
Petrusánné Patka Mária	UCRU	210
Radics János	AȚRIRU	161
Mezőkovácsháza		
Nicorut Lucian	AȚRIRU	32
Vitális Gábor	AȚRIRU	29
Mellárné Gábor Enikő	AȚRIRU	29
Lavko Klára	AȚRIRU	28
Nagykamarás		
Urbán Jánosné	UCRU	19
Balogh Pál	UCRU	16
Balázs Mihályné	UCRU	15
Kotroczó Istvánné	UCRU	13
Otlaca-Pustă		
Árgyelán Elvira	UCRU	60
Karancsi Andrásné	UCRU	53
Sándor Gáborné	UCRU	52
Popa Tivadar	UCRU	49
Șercad		
Táth János	AȚRIRU	43
Sárközi Anna	UCRU	39
Varga Pálné	AȚRIRU	35
Drimba György Péter	AȚRIRU	34
Újkígyós		
Balogh László Csaba	UCRU	19
Kerekes Györgyné	UCRU	18
Gábor János	UCRU	17
Makoviczki Zoltánné	UCRU	17
Végegyháza		
Tataru Lucian Mihai	UCRU	9
Gulyás János	UCRU	8
Gulyásné Venczel Erzsébet	UCRU	8
Molnár János	UCRU	8
Județul Bihor		
Apateu		
Pántya József	AȚRIRU	30
Blága János	AȚRIRU	29
Ifj. Blága János	AȚRIRU	25
Dráguly Sándor	UARJB	23

Deputații aleși în autoguvernările minoritare românești

Bedeu			
Szilágyi Lászlóné	AȚRIRU	51	
Zsurka Sándorné	AȚRIRU	50	
Kakócz Zsoltné	AȚRIRU	49	
Nagy Gáborné	AȚRIRU	49	

Biharkeresztes			
Butt János	AȚRIRU	16	
Csaláné			
Bartha Csilla	AȚRIRU	13	
Erdeiné			
Majoros Tünde	AȚRIRU	13	
Pércsiné			
Marosán Andrea	AȚRIRU	13	

Darvaș			
Buk György	AȚRIRU	17	
Juhász Tibor	AȚRIRU	14	
Molnár Imre	AȚRIRU	14	
Nagy Mihály	AȚRIRU	12	

Dobrițan			
Molnár Sándor	AȚRIRU	45	
Tanaszi Zsolt	AȚRIRU	45	
Molnár Sándorné	AȚRIRU	44	
Tanaszi Jánosné	AȚRIRU	44	

Hajdúszovát			
Bordáné			
Juhász Ibolya	AȚRIRU	15	
Busi Erika	AȚRIRU	13	
Tukoráné			
Kádár Ibolya	AȚRIRU	10	
Nagy József	AȚRIRU	10	

Jaca			
Pop Cosmin			
Florentin	UARJB	20	
Füzesi Katalin	UARJB	17	
Kovács Kálmánné	UARJB	17	
Pap Sándorné	UARJB	16	

Leta Mare			
Krizsán Gábor	UARJB	32	
Nagy József Mihály	UARJB	30	
Nemes János	UARJB	27	
Szima Sándor	UARJB	27	

Mezősas			
Juhász Péter	AȚRIRU	23	
Hajdúné			
Csóka Judit	AȚRIRU	19	
Bagdi Imre	AȚRIRU	19	
Bihari Csaba	AȚRIRU	14	

Peterd			
Bartha Lászlóné	AȚRIRU	27	
Erdei Julianna Mária	AȚRIRU	26	
Gál Sándor	AȚRIRU	21	
Buj Gyula	AȚRIRU	17	

Pocsi			
Mazsu Jenőné	AȚRIRU	41	
Alimán János	AȚRIRU	31	
Klincse Mária	AȚRIRU	30	
Oláh Gyuláné	AȚRIRU	30	

Püspökkladány			
Cozma-Callini			
Adrian Alexandru	UCRU	12	
Cozma-Callini			
Eduard-Octavian	UCRU	12	
Cozma-Callini			
Gabriela Melinda	UCRU	12	
Rác Ádám	UCRU	11	

Sácal			
Kocsisné			
Monok Mária	UARJB	67	
Zsuró András	UARJB	56	
Turiné Boncza			
Éva Magdolna	AȚRIRU	48	
Kovács Krisztián	UARJB	38	

Veherd			
Szóke Józsefné	UARJB	19	
Brumár József	UARJB	17	
Monok József	UARJB	16	
Nemes Sándor	UARJB	16	

Județul Borsod-Abaúj-Zemplén

Martonyi			
Dolányi Bertalan	ARB	14	
Dolányiné			
Balázs Erzsébet	ARB	11	
Balázs Győző	ARB	10	
Dolányi Róbert	ARB	8	

Múcsony			
Meleg Gábor	ARB	18	
Bodnár Istvánné	ARB	12	
Józsáné			
Hegedűs Krisztina	ARB	11	
Pál Sándor	ARB	10	

Szalonca			
Orgona Győző	ARB	26	
Szücs			
Mária Magdolna	ARB	25	
Mida Sándor	ARB	22	
Rusznay Dezső	ARB	22	

Szendró			
Szavuly Sándor	ARB	21	
Gloncz Attila	ARB	19	
Stefán Zsolt	ARB	17	
Dániel Iván	ARB	17	

Szendrolád			
Szavuj József	ARB	29	
Szavuj János	ARB	28	
Dányi József	ARB	23	
Szavuj Sándor	ARB	23	

Județul Csongrad

Apátfalva			
Duma János	AȚRIRU	16	
Hajas Pál	AȚRIRU	10	
Kovács Árpád	AȚRIRU	10	
Mátó Erzsébet	AȚRIRU	10	

Csanádpalota			
Vetróné Negreu			
Mariana Florica	AȚRIRU	13	
Krobák Tamás	AȚRIRU	8	
Kinka Andrásné	AȚRIRU	6	
Pataki-Takács			
Mihály	AȚRIRU	5	

Cenadul Unguresc			
Rotár László	UCRU	41	
Túri András Istvánné	UCRU	36	
Szok György	UCRU	32	
Popa György	UCRU	31	

Hódmezővásárhely			
Stoica Ciprian Florin	UCRU	16	

Pojnárné			
Benye Anna Éva	UCRU	10	
Dr. Radics János	UCRU	10	
Szakálné			
Botás Florica	UCRU	9	

Macău			
Árgyelán György	UCRU	31	
Bekán Aurél	UCRU	28	
Szűcs János Virgil	UCRU	27	
Birta Júlia Mihaéla	AȚRIRU	27	

Nádlac			
Kovácsik			
Patrik Dániel	AȚRIRU	14	
Kovács István	AȚRIRU	10	
Kovács Krisztina	AȚRIRU	9	
Vetró Róbert János	AȚRIRU	8	

Seghedin			
Dr. Petrusán György	UCRU	26	
Bokáné			
Rokszin Mónika	UCRU	16	

Petrusán Patricia	UCRU	16	
Degovics			
Gábor Csabáné	UCRU	14	

Județul Győr-Moson-Sopron

Győr			
Karika Rudolf	ARB	7	
Karika József	ARB	6	
Horváth Ottó	ARB	5	
Lakatos Ferenc	ARB	5	

Județul Szabolcs-Szatmár-Bereg

Mátészalka			
Farkas Sándor	AȚRIRU	33	
Farkas Sándorné	AȚRIRU	27	
Szőcsi Anasztázia	AȚRIRU	27	
Ganyu Attila	AȚRIRU	26	

Numele candidaților

La alegerile minoritare din anii anteriori, numele candidaților a fost transcris în ziarul nostru în românește. În cursul redactării materialului actual însă ne-am dat seama că nu-i cunoaștem pe toți cei care candidează și apoi reușesc să ajungă în autoguvernările românești. În primul rând, la candidații din Budapesta, cei din județele Baranya, Borsod, Győr, Pest și Szabolcs am întâmpinat mari probleme.

Astfel, numele tuturor deputaților aleși la alegerile din 3 octombrie le publicăm cu scrierea ungară.

Puterea opiniei publice poate învinge etnobișnițarii

Înainte de alegerile locale și minoritare din 3 octombrie 2010, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria a ținut o conferință de presă despre abuzurile de drept comun, comise împotriva comunității românești din Ungaria. Acest fenomen atacă în mod agresiv autonomia reprezentată de autoguvernările românilor. La întâlnirea cu presa maghiară din 29 septembrie, membrii Prezidiului UCRU, *Eva Iova* și *dr. Gheorghe Ruja* au susținut că din cauza etnobișnițului, după alegerile minoritare actuale se vor forma autoguvernări românești într-o serie de localități în care se poate dovedi în mod obiectiv că nu există comunitate românească. Însă, asociațiile care au desemnat acești candidați sunt de asemenea vinovate în dezmembrarea comunității, în faptul că se pune într-o situație imposibilă exercitarea drepturilor noastre comunitare, funcționarea instituțiilor noastre.

Scandalul din jurul autoguvernărilor pseudo-românești și al asociațiilor care le susțin, ARB, AȚRIRU, UDMR și Asociația Corvinus, pe moment a stârnit interesul mass-mediei. Întrebarea este dacă se va ajunge, atât prin puterea opiniei publice cât și prin presiunile autorităților române, la soluționarea definitivă a problemei etno-biznisului.

R. Păcș

Rubricile religioase le găsiți de această dată în paginile 10 și 11.

Ana-Maria Ciortan

Aventurile unei frunze de toamnă

A fost odată, tare demult un împărat bătrân care avea numeroși slujitori voinici ca ursul și tari ca piatra. Aceștia își asumau răspunderea asupra unor sute de copile care mai de care mai blânde și mai frumoase. Oamenii încă de mult, pe acest bătrân împărat l-au numit Copac, pentru că stă de veghe toată noaptea și toată ziua adăpostește pe toți trecătorii lăsându-i să stea la umbra frunzelor care erau copilele.

Slujitorii, după iscusința lor aveau nume de ramuri. Toți aceștia formau împreună un singur copac cu multe ramuri și frunze, un copac bătrân de neîntrecut la numărul anilor.

Ziua era tot mai zglobie și copacul juca diferite jocuri cu ramurile și frunzele care trăiau în liniște și pace. Într-o zi se năpusti asupra lor un vânt tare și puternic de spărgerea ferestrelor oamenilor și ridica în slavă hârtiile și praful de pe drum. Atunci, copacul tată-împărat chema toate frunzele și pe toți slujitorii și le spuse:

– Dragii mei copilași, suntem aproape în pragul despărțirii, vântul sufla aspru spre frunze fără pic de milă. Nu se știe care dintre voi va așterne un covor de rugină și nici nu se știe care va avea mai multe zile.

Eu, ca tată, vă sfătuiesc să nu umblați hai-hui, ci țineți-vă de frunza mamă și aveți grijă să nu vă dezlipiți de ea.

Vorbele împăratului sunau tare și zgomotos: se auzea cum vântul trece prin el ca o sabie, se vedea cum tremura și cât pe ce era să se aplece la pământ cu toată împărăția.

Dar să lăsăm asta pentru mai târziu și să vedem ce s-a întâmplat mai departe.

Mezina, frunza rea și neascultătoare dar totodată grijulie pentru împărățiile din jur, se strecura pe sub ramuri și o lua din loc prin vecini să vestească de

sfaturile bătrânului. Merse ce merse din loc în loc și mai vestea pe câte un împărat care îi ieșea în cale de primejdia și nenorocirea ce avea să urmeze. Unul dintre împărați o opri din drum și o lua de mână zicându-i:

– Draga mea copilă, dulce și blajină, am aflat ce vremuri vor veni dar de asta nu-ți face griji și să nu-ți fie teamă.

Să știi că va veni toamna.

Fata-frunză făcu niște ochi mari și își închipui că toamna este un monstru, o stafie, o sperietoare de ciori, ori un cântec, un leagăn, un copil...

– Ce-ar fi să-l întreb „cum e toamna?”, își zise în gând mezina frunză.

Și hotărâtă de acest lucru prinse curaj și spuse:

– Bătrânule unchi, ce este toamna?

– Toamna este a treia fiică a anului ce coboară din înaltul cerului să-și aștearnă trena ei de culoare galben-brun-aramie, trena fiind voi frunzele care veți așterne un covor de rugină peste întreaga natură. De cum sosește de pe dealuri, începe a stropi cu mănunchi de ciumafai, natura udă, dând pentru ea culoarea ei simbolică de toamnă. Atunci soarele va cobori spre asfințit. Răcoarea va brazda întinsul și deodată sămânța se va scutura, frunzele îngălbenite se vor desprinde de pe ramurile copacilor și se vor cu-

funda într-un somn adânc pentru totdeauna. Bruma rece și vântul sturlubatic sunt prieteni nedespărțiți ai toamnei. Împreună vor sălta frunzele în sus până în înaltul cerului iar apoi le vor lăsa din nou pe pământ. Voi, vă veți apleca în fața toamnei părăsind copacul definitiv, tatăl care v-a susținut atâta timp în adierea vântului slab. Dar pentru oamenii vrednici, toamna este ca o pagină din cartea vieții care își aduce roadele ei cu ea. De cum o zăresc

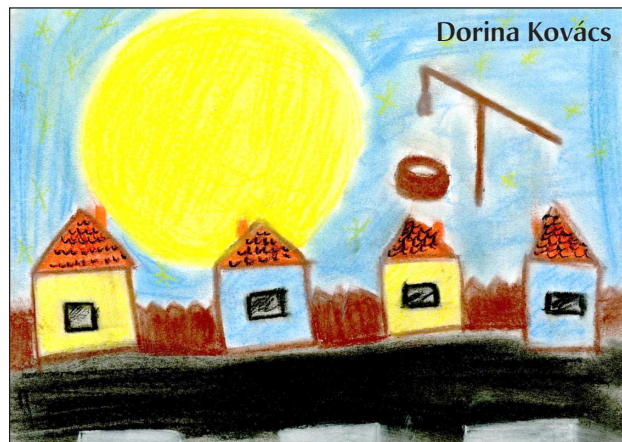
se apucă cu grijă să-iculeagă veșmintele cum sunt: perele, merele, nucile, gutuile pentru care au muncit tot anul. Dar toamna nu este mai prejos căci ea e mândră și fericită de vrednicia lor și de aceea le acordă toată încrederea și speranța ei.

După câteva secunde, din fantezia povestirii fata frunză făcu niște ochi mari și galbeni ca semn de demortire, îl salută cuvințios pe bătrânul copac, îi spuse „la revedere” cu un glas stins subțire și se îndreptă iute spre casa părintească. Ajunsă acasă fu întrebată de părinți pe unde a umblat iar ea, cu lacrimi în ochi, istorisi tot ce i s-a întâmplat.

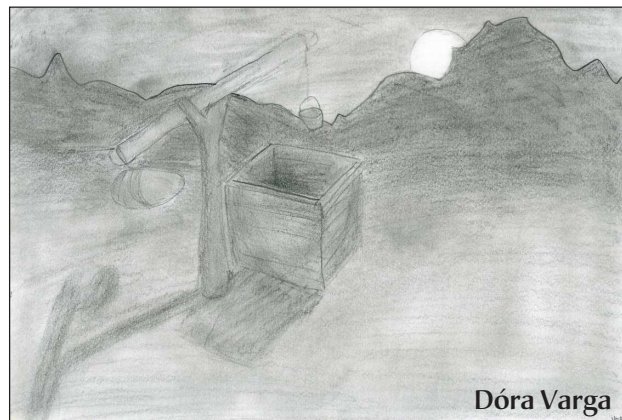
Cum termina, se uita pe dealuri și frumoasa toamnă se apropie de ea.

Frucele îi țineau trena, coronița de flori strălucea din ce în ce mai tare, în calea ei se așeza frunze de miresme de flori. Dar, în sfârșit, ajunse la tatăl împărat și cu încuviințarea lui lua toată calea frunzelor, copilele și le duse cu ea, rămânând în urmă dorul părinților, lacrimi amare, pustietate, iar înainte frunze ce se roteau în jurul toamnei.

Doar o urmă a mai rămas, o lacrimă de frunză și rouă ce se așeza pe copacul împărat. El urma să stea de veghe și să adăpostească în continuare toți trecătorii care făceau popasuri sub el.

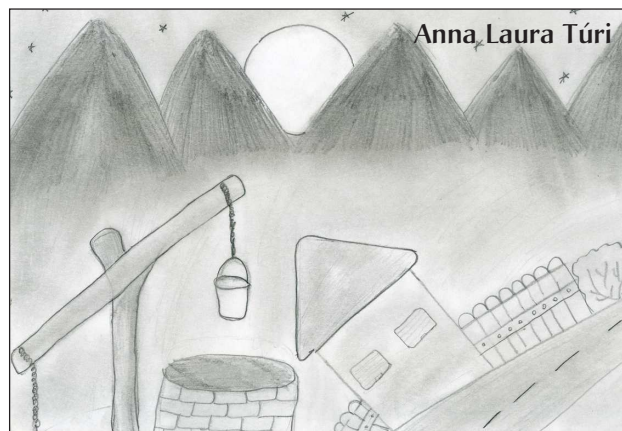
Dorina Kovács

Dóra Varga

„Sara pe deal”, în desenele copiilor din Săcal

Operele marelui poet român Mihai Eminescu inspiră mult școlarii noștri. Zilele trecute, elevii săcăleni au fost preocupați de realizarea desenelor pe baza poeziei „Sara pe deal”. Elevii de clasa a opta au fost impresionați de frazele „Apele plâng, clar izvorând în fântâne”, „Luna pe cer trece-așa sfântă și clară”, „Stelele nasc umezi pe bolta senină” și „Scârțâie-n vânt cumpăna de la fântână”. Iată cum văd copiii din Săcal poezia „Sara pe deal”. R.P.

Anna Laura Túri

Alexandru Kovács

„Nici dacă am avea șase mâini nu i-am putea îmbrățișa pe toți!”

Pe parcursul lunii septembrie am vizitat grădinițele din Micherechi, Săcal și Apatu, pentru a afla care este situația actuală la cele trei instituții. De la educatoarele de aici am aflat despre bucuriile și tristețile de la aceste instituții, despre rolul poveștilor în viața copiilor și despre aventurile trăite de cei mici la un sălaș plin cu animale și alte lucruri interesante.

Micherechi

Florica Martin Ruja, directoarea grădiniței din sat, pe lângă sarcinile de director, se ocupă de copiii cu vârsta de trei ani, ceea ce pentru ea este un lucru îmbucurător. Însă, la început, ne-a spus un lucru trist: „Din păcate, de la 1 septembrie, cu scăderea numărului copiilor a scăzut și numărul angajaților, o educatoare ne-a părăsit, s-a transferat la o altă grădiniță. Actualmente avem copii foarte puțini. Eu personal sunt educatoare în grupa mică. Pe lângă sarcinile de director mă ocup de copiii cu vârsta de trei ani, care pentru mine înseamnă mai multă bucurie sufletească. Pot să vă mărturisesc că aici mă simt mult mai bine decât în birou. La începutul lunii septembrie, împreună cu colega mea, Maria Netea Perdi, am stat cu ei de dimineața de la ora

sunt de grupa mijlocie. Luând în vedere numărul copiilor, pot spune că vom avea tot mai puțini copilași înscriși, dar ne vom strădui să rămânem o grădiniță de calitate.”

Săcal

Ecaterina Hering Pálfi, directoarea grădiniței, alături de alte două colege, sunt nevoite să predea și la școala generală în clasele 1-4, desen și tehnică. Iuliana Lázár Kocsis, de când lucrează la grădinița din Săcal, din anul 1988, își amintește că: „În fiecare an avem tot mai puțini copii. În acest an, avem 30 de copii. Am terminat la Liceul „N. Bălcescu” din Jula, în 1983. Am fost colegă de clasă cu Ioan Ciotea, Zsolt Butt, Maria Czeglédi, Margit Luhas, Maria Známensik, Maria Rocsin. După ce am dat examenul de bac, am

mijlocie. În Săcal nici bunicii, dar nici părinții nu prea mai vorbesc limba, atunci ce să așteptăm de la copii. Și eu am umblat la această grădiniță și îmi amintesc că a fost două grupe, română și maghia-

la gară. Am pornit cu o oră sau două mai devreme ca să aibă timp să ne povestească. Când mergeam la ei, la Micherechi, se ocupa numai de mine și de sora mea, a făcut numai pe placul nostru. Am

Săcal

ră”, ne-a mărturisit educatoarea Iuliana Lázár Kocsis. Irina Monok Berke ne-a spus cu drag că ea cu bunicii a vorbit românește. „Bunicii mei provin din Micherechi, ei tot românește au vorbit cu mine. Străbunul meu a fost Vasile Gurzău, cunoscutul povestitor. Când am umblat la Micherechi, bunicii ne-a povestit în timp ce ne-a petrecut

fost de clasa a opta când a trecut la cele veșnice. A fost un om minunat, simplu, pot spune numai lucruri frumoase despre el.

Am fost de față la primul concurs de povestire, care pentru mine a fost emoționant. Am învățat de la el dragostea față de povești, pe care le predau copiilor de la grădiniță”, ne-a spus Irina Monok

Micherechi

opt până după-masă la ora patru, ca să se obișnuiască. Nici dacă am fi avut șase mâini nu i-am fi putut îmbrățișa pe toți! În primele zile au plâns aproape toți, dar apoi tot mai puțini. Băieții sunt mult mai plângăcioși, decât fetele. La început, timpul a fost frumos, am stat mult pe afară, unde s-au întâlnit cu prietenii, cunoscuții, așa că timpul a trecut pe neobservate. Dacă timpul este mai rece suntem în sală, cântăm, le spunem povești, zicători, dintre care cel mai mult le place jocul „Cu degetele ne jucăm”. Avem două săli de grupă care nu sunt folosite, acolo funcționează centrul sanitar. Din anul 1983 am început să lucrez ca educatoare, iar din 2003 sunt directoare. În 2002 grădinița a funcționat cu un efectiv mare, atunci am avut 125 de copii în cinci grupe. Actualmente în grupa mică avem grijă de 14 copii dintre care cinci

lucrat în Apatu. După doi ani de muncă m-am înscris la Institutul Pedagogic din Szarvas, secția educatoare de naționalitate română. Avem două grupe, cea mare și

Apatu

Povestitorul Vasile Gurzău cu nepoatele Florica și Irina

Berke, educatoarea grădiniței din Săcal.

Apatu

„Săptămâna trecută, 22 de copii ai grădiniței din Apatu au avut ocazia să facă o vizită la un sălaș din apropierea satului. Au fost foarte încântați de animale, le-au dat de mâncare la miei, au mângâiat iepurașii, au văzut măgari. Au urcat în combinele de care s-au bucurat foarte mult. Rareori se întâmplă să avem o astfel de posibilitate. Un întreprinzător a oferit gratuit transportul copiilor”, ne-a povestit Ecaterina Lázár Pantea, directoarea grădiniței din Apatu.

Ana Cioca

ADEVĂRUL BIBLIC

Orele de rugăciune au fost micșorate la jumătăți de oră sau chiar anulate. Diavolul ne-a arătat câțiva fanatici care s-au rugat și au făcut apoi prostii și astfel ne-a înfricoșat ca să nu ne mai rugăm cum trebuie. Mulții dintre noi nu ar mai trebui să întrebăm: „De ce nu lucrează Dumnezeu?”, pentru că este destul de evident. Nimeni nu cere ca Dumnezeu să lucreze.

1 O primă piedică în calea rugăciunii sunt motivele greșite. De obicei rugăciunile noastre care sunt după voia lui Dumnezeu sunt făcute din motive egoiste iar Dumnezeu nu ne ascultă și noi intrăm în confuzie. „Sau cereți și nu căpătați, pentru că cereți rău, cu gând să risipiți în plăcerile voastre.” Biblia spune că cele mai simple îndatoriri biblice trebuie făcute pentru slava lui Dumnezeu – atunci cu siguranță este adevărat în privința rugăciunii. Dumnezeu să primească slavă prin faptul că El răspunde la rugăciune. Domnul Isus care era Dumnezeu întrupat se roagă și ne învață să ne rugăm pentru ca Dumnezeu să fie proslăvit. Aceasta este motivația corectă. „Și orice veți cere în Numele Meu, voi face, pentru ca Tatăl să fie proslăvit în Fiul” (Ioan 14:13). „Sfințească-se Numele Tău, vie împărăția Ta, facă-se voia Ta (Matei 6:9-10). „Tată a sosit ceasul. Proslăvește pe Fiul Tău ca și Fiul Tău să te proslăvească pe Tine” (Ioan 17:1). Te poți ruga pentru convertirea soțului, pentru trezire spirituală sau pentru umplerea cu Duhul Sfânt pentru că nu poți suporta să știi că oamenii vor merge în iad. Acesta este egoism rafinat dar este egoism.

2 O altă piedică în calea rugăciunii este păcatul. Oamenii au spus deseori că Dumnezeu nu există, au dat naștere la teologii monstruoase care spun că El se schimbă și altele ca acestea pentru că Dumnezeu nu a răspuns la rugăciune însă problema nu a fost El. „Nu, mâna Domnului nu este prea scurtă ca să mân-

Piedici în calea rugăciunii

Înainte de a discuta despre piedici în calea rugăciunii aș vrea să remarcați că motivul pentru care Dumnezeu nu răspunde, de cele mai multe ori, este pentru că nu ne rugăm. „Voi poftiți și nu aveți, ucideți, pizmuiți și nu izbutiți să căpătați; vă certați și vă luptați; și nu aveți pentru că nu cereți.” (Iacov 4:3)

Biserica care nu se roagă se dezbină, se ceartă, e plină de păcat, de bârfă, de judecată, de nemulțumire și duh de judecată. Nici o lucrare a Duhului nu a izbucnit din duhul de ceartă.

tuiască, nici urechea Lui prea tare ca să audă, ci nelegiuirile voastre pun un zid de despărțire între voi și Dumnezeu vostru; păcatele voastre vă ascund fața Lui și-L împiedică să vă asculte!” (Isaia 59:1-2)

Nu propun o introspecție morbidă ci rugăciunea către Duhul Sfânt care poate descoperi păcatele ce îl împiedică pe Dumnezeu să ne asculte rugăciunile. Rugăciunile pot fi după voia Lui, pot fi stăruitoare dar pot fi blocate de păcat.

3 Idolii din inimă sunt un alt motiv pentru care Dumnezeu nu ne ascultă rugăciunile. Copiii, soțul sau soția, îmbrăcămintea, angajamentele sociale pot fi idolii noștri. „Fiul omului, oamenii aceștia își poartă idolii în inimă, și își pironesc privirile spre ceea ce i-a făcut să cadă în nelegiuire! Să mă las Eu să fiu întrebat de ei?” (Ezechiel 14:1-3)

4 Un duh neiertător îl poate împiedica pe Dumnezeu să ne asculte. Am întâlnit persoane care își profesau credința de mulți ani de zile dar care continuau să țină sub neiertare o altă persoană. „Și, când stați în picioare de vă rugați, să iertați orice aveți împotriva cuiva, pentru ca și Tatăl vostru care este în ceruri, să ierte greșelile voastre.” (Marcu 11:25) Poate fi ceva care ți-a greșit sau îți închipui tu că ți-a greșit. Vreți ca rugăci-

unile pentru soții sau copiii voștri să fie neascultate și ei să meargă în iad datorită răutății și urii voastre față de o altă persoană? Nu va exista putere, pasiune, povară, intensitate,

stăruință în rugăciune și ele vor fi uscate atâta timp cât există neiertare și amărăciune în inimă.

5 O inimă nemiloasă și zgârcită este o altă piedică în calea rugăciunii. Dumnezeu va asculta rugăciunile în funcție de cum auzim și ascultăm noi rugămințile celor ce au nevoie de ajutorul nostru. „Cine își astupă urechea la strigătul săracului, nici el nu va căpăta răspuns, când va striga.” (Proverbe 21:13) „Dați și vi se va da, ba încă vi se va turna în sân o măsură bună, îndesată, clătinită care se va vărsa pe deasupra. Căci cu ce măsură veți măsură, cu aceea vi se va măsură.” (Luca 6:38)

Dumnezeu nu are nimic pentru omul zgârcit ci pentru creștinul care dă cu bu-

curie. Îți tresaltă inima când se face colecta sau te foiești ca să nu vadă nimeni cât pui? Uitați-vă câți bani investim în animalele de casă, în haine, în bijuterii, în aparate electronice, în lucruri care sporesc confortul și câți bani se duc spre orfani, misiuni transculturale sau bugetul propriei biserici.

6 O altă piedică în calea rugăciunii, foarte des întâlnită, este un comportament greșit față de soț sau soție. Nu trebuie să căutăm în depărtări motivele pentru care Dumnezeu nu ne ascultă rugăciunile ci chiar lângă noi. „Bărbaților, purtați-vă și voi, la rândul vostru, cu înțelepciune cu nevestele voastre, dând cinste femeii ca unui vas mai slab, ca unele care vor moșteni împreună cu voi harul vieții, ca să nu fie împiedicate rugăciunile voastre.” (1 Petru 3:7)

Am văzut des accese de mânie ale unor brute față de soțiile lor – oameni care la biserică sunt blânzi și evlavioși dar acasă se comportă în așa fel încât copiilor le pare rău că se află acolo. Multe soții creștine și-au tratat în așa fel soții necreștini încât aceștia preferă să meargă în cluburi și să bea. Când vine oricine altcineva în casa lor sunt încântătoare ca briza de iunie iar când e doar soțul acasă nu sunt prea atrăgătoare ci irascibile și țăfnoase.

(Din cartea Puterea în rugăciune, de R. A. Torrey)

Sărbătoarea mulțumirii la biserica penticostală

Biserica Penticostală nr.1 din Micherechi va sărbători Ziua de mulțumire în această duminică, pe 10 octombrie.

Evangelhia va fi propovăduită de pastorii Dan Mitra de la Biserica Penticostală „Betel” din Oradea și Fábrián Márk Tamás din Chitighaz. Serviciile divine vor începe: dimineața la ora 9.00, iar după-masă la ora 17.00.

A. Brad

Zi de mulțumire la Biserica Baptistă din Micherechi

Biserica Baptistă din Micherechi va ține zi de mulțumire în data de 17 octombrie. Cuvântul Dumnezeiesc va fi vestit de pastorul Gheorghe Pădure, vicepreședintele Comunității Baptiste din Oradea, care va fi însoțit de corul Bisericii Sion din Oradea. Serviciul divin de dimineață va începe la ora 9.00, iar cel de după-masă de la ora 16.00.

Anamaria Brad

Afirmarea personală de Pr. Teofil Părăian

Părinții filocalici așează la loc de cinste virtutea smereniei numind-o mama virtuților, sau rădăcina tuturor virtuților. Dar oamenii de astăzi se luptă uneori din răspuțeri pentru afirmarea personală în diferite domenii, într-un cuvânt, în viață. Cum se poate realiza echilibrul dintre smerenie și afirmarea propriei personalități?

Eu totdeauna am fost pentru o afirmare a omului, dar nu de dragul afirmării, ci de dragul realizării lucrurilor pozitive. Deci, de câte ori dorește cineva să realizeze un lucru pozitiv, esențial și bun, poate să se afirme făcând lucrul respectiv. Dar de fapt nu el se afirmă, ci îl afirmă Dumnezeu, prin osteneala pe care o face el. Pentru că a fi smerit nu înseamnă să faci de teamă să nu fii smerit, ci înseamnă să faci orice, dar conștient că nu faci din puterea ta. Deci omul care e pus să conducă, de pildă, numai dacă conduce poate să fie smerit în limitele rosturilor lui. Nu înseamnă că nu mai poate să conducă pe ceilalți pentru că el trebuie să fie smerit. Nu trebuie să-ți găsești un loc anume pentru smerenie, ci o modalitate de a face ceea ce trebuie să faci, rămânând totuși smerit. De

pildă, la noi la mănăstire a trăit cândva un părinte care vreme de 16 ani a fost starețul nostru, Părintele Ioan Dinu, și el zicea că: „Smerit e omul acela care își ține locul”, pentru că dacă tu nu îți ții locul nici cel de lângă tine nu știe unde îi este locul. De pildă, mă duc la slujbă și nu îmi țin locul care mi l-a dat biserica, atunci cel de lângă mine nu știe unde-i locul lui. Și atunci înseamnă că și în viața de toate zilele, dacă îți ții locul și dacă-ți afirmi puterea și voința, nu în detrimentul altuia, nici cu scop de mândrie, ci în dorința de-a-ți desfășura calitățile pe care ți le-a dat Dumnezeu, nu este nici un pericol în sensul că prin aceasta scazi în smerenie.

Dumnezeu îl primește pe om în starea pe care i-a dat-o și în starea pe care a realizat-o omul pe temeiul firii lui. Eu, cum sunt un om mai comunicativ, nu mă gândesc că o să zică Dumnezeu de ce am fost comunicativ! Sau dacă ar fi cineva retras, nu o să zică Dumnezeu de ce a fost retras, dacă așa este firea lui, dacă așa este chipul lui de viețuire și așa este temelia existenței lui.

E, de fapt, cred eu, o mare greșeală să socotești că nu trebuie să ai în vede-

re urmărirea binelui personal; important este să urmărești binele personal, fără să stingherești pe cineva din apropierea ta, adică să nu cauți mai mult binele tău decât binele altuia, dar, în orice caz, să urmezi și binele tău. Vasile Militaru are o zicere, o vorbă cu tâlc, care are următorul cuprins: „Barba fratelui vreo-dată, de s-aprinde, sări și-l scapă, însă, mai întâi de toate, barba ta s-o uzi cu apă”. Adică nu poți să faci abstracție de tine însuși, chiar dacă se pune și problema, în anumite împrejurări, a lepădării de sine ca să poți împlini binele pentru altul sau ca să poți împlini porunca lui Dumnezeu.

În momentul în care te-ai hotărât pentru o cale, să nu mai consideri că mai există pentru tine și o altă cale, iar calea pe care ți-o alegi, să o alegi cu entuziasmul cuvenit, adică să nu te căsătorești cu probabilitate, nici să te faci călugăr cu probabilitate, ci să fii sigur că asta ți-e calea și atunci nu se mai discută posibilitatea unei alte căi sau că Dumnezeu ar fi avut un alt plan pentru tine. Noi nu știm sigur ce vrea Dumnezeu cu noi, dar știm ce putem face noi într-o condiție sau alta.

Mântuirea se face prin Dumnezeu. Noi degeaba vrem să facem niște lucruri extraordinare. Ceea ce trebuie să facem noi este să ne lăsăm în mâinile lui Dumnezeu și apoi lucrează Dumnezeu ca un Sfânt, cum știe, cu fiecare dintre noi; și dacă vrea Dumnezeu să ne afirme ne afirmă, și dacă nu vrea Dum-

nezeu să ne afirme degeaba vrem să ne afirmăm noi.

Să ne gândim că Domnul Hristos după ce i-a dat putere slăbănogului, n-a căutat să fie cunoscut, să se afirme ca vindecător, ci s-a retras din mulțime, încât omul acela nu mai știa cine l-a ajutat. E pentru noi un îndemn la smerenie.

Serbare la biserica ortodoxă din Ciorvaș

Duminică, 3 octombrie, la biserica ortodoxă română din Ciorvaș credincioșii și oficialitățile dele-

gate de la primărie, precum și foștii membri ai autogovernării românești din localitate au luat parte la

Sfânta Liturghie oficiată de preotul Teodor Marc. După slujbă, a fost sfințită o placă memorială amplasată pe zidul bisericii. Fostul președinte al autogovernării românești din Ciorvaș, Gheorghe Ardelean, ne-a informat că biserica a fost restaurată în exterior, iar placa comemorativă dezvelită acum amintește că, în urmă cu 150 de ani, când s-a întemeiat localitatea, acolo au trăit români pentru care s-a construit și lăcașul românesc de cult. După momentul oficial la care a onorat cu prezența și Ioan Fodoreanu, consul general al României la Jula, toți participanții au luat parte la o agapă frățească.

A.B.

RUGĂCIUNEA SĂPTĂMÂNII

La cine să mă plâng, Stăpână?

La cine să alerg în durerea mea, dacă nu la tine, Împărăteasă cerească? Cine va primi plânsul meu și oftarea mea; dacă nu Tu, Precurată, nădejdea creștinilor și scăparea pentru noi păcătoșii?

Cine, dacă nu Tu, ne va apăra mai bine de nevoi? ascultă oftarea mea

și apleacă urechea Ta la rugăciunea mea!

Stăpână, Maica Dumnezeului meu, nu mă trece cu vederea pe mine, care cer ajutorul Tău și nu mă respinge pe mine, păcătoasa, luminează-mi mintea și învață-mă! Nu mă lepăda, Stăpână, pe mine, roaba Ta, pentru nemulțumirea mea. Fii pentru mine Maică și protectoare!

Mă încredințez acoperământului Tău milostiv, dacă nu o să vrei să mă mai ajuți, du-mă pe mine păcătoasa la o viață liniștită și fără de necazuri, ca să plâng de păcatele mele!

În „Bucureștii de altădată”, ziarul Constantin Bacalbașa susține că umoristul Nae Orașanu ar fi cel care a denumit mititeii, la cărciuma lordache, de pe strada Covaci (vechiul centru istoric al Bucureștiului, zona Lipscani), ținută de către un ardelean: lordache Ionescu. Legenda spune că au apărut într-o seară când nevoia l-a împins pe proprietar, rămas fără mațe pentru cărnați, să pună direct pe grătar amestecul acestora.

Un alt izvor istoric este rețeta de față, secret al unuia dintre localurile faimoase ale Bucureștiului, aflat la doar câteva străzi de cărciuma lordache: „Carul cu bere”. Bucătărul șef, maitre, cel de la care provine întâmplător rețeta, vorbește în 1920 despre originea sârbească a acestor delicii culinare atât de disputate. Iar „Carul cu bere” nu era orice dugheană condusă de neștiutori, ci de către bucătari școliți prin străinătăți!

Analizând cele două versiuni în contextul lor istoric, tindem să credem că ultima variantă este mai apropiată de realitate.

***

Multe dintre mâncărurile sârbești seamănă izbitor la formă cu cele întâlnite în România, de la mămăligă la mititei; însă, majoritatea rețetelor din fosta Iugoslavia aduce aminte de bucătăria turcă. Și nu e deloc de mirare, dat fiind faptul că s-au aflat sub ocupație otomană. Condimentele bucătăriei sârbe stau măturie.

Una dintre cele mai populare mâncăruri sârbești, catalogată de unii ca mâncare națională, este *Cevapcici*. Forma și numele lor spun multe despre originea acestui fel de mâncare ce pare a imita, miniatural, kebab (kebab-ul turcesc). Numele este chiar acesta întrucât Cevapi este numele sârbesc al kebab-ilor, iar sufixul *-eiai* este atribuit în limba slavilor sudici diminutivelor. Avem deci kebabi mici.

Mititei – rețeta de la Carul cu Bere

Mititeii sunt un produs culinar din carne de vită, în stare finită de șapte până la opt centimetri și la o grosime de cam trei centimetri, ce se servesc ori ca o gustare între mese la o halbă de bere, ori ca entrée, ori ca fel de mâncare de sine stătător.

Ingrediente:

◆ 1 kilogram carne tocată (cărniță de vacă de la gât, fără a se îndepărta grăsimea. Dacă va fi carnea prea slabă, se va adăuga ceva seu de vacă sau din lipsa acestuia chiar de oaie, ca la 100 până la 150 de grame pe fiecare kilogram cântărit de carne)

◆ 8 grame de piper proaspăt pisat mărunt

Povești și rețete

Mititeii de la Carul cu bere

Greu de găsit în bucătăria de vară și grătar a românilor un produs culinar atât de popular ca micul (sau mititelul). Mâncare ieftină și populară, de suflet și sărbătoare, de bălci și târg de țară, de 1 Mai sau ieșit cu familia la grătar, micul s-a lipit de sufletul românului mai ceva ca tricolorul. Trecuți pe lista mâncărilor cu specific național, mititeii nu au scăpat de amenințările dușmănoase ale celor care au atentat la originalitatea lor locală, întrucât mâncăruri similare se frig nestingherite și pe grătarele altor popoare din zonă. Și, totuși, care este originea micilor?

◆ 12 grame de cimbru uscat cât mai proaspăt pisat mărunt

◆ 4 grame de enibahar pisat mărunt

◆ 2 grame de coriandru pisat mărunt

bonatul de sodiu, care se stinge cu zeama de lămâie. Jumătate din zeama de oase și toate celelalte condimente, afară de usturoi, se adaugă treptat, uniform și puțin câte puțin.

◆ 2 grame de chimion turcesc pisat mărunt

◆ 1 gram de anis stelat (anason stelat) pisat mărunt

◆ 8 grame de bicarbonat de sodiu

◆ 1 linguriță de zeamă de lămâie

◆ 1 lingură de untdelemn

◆ 1 căpățână bună de usturoi aromat și nu din cel iute

◆ 500 ml zeamă de oase

Preparare:

1 Se fierbe o zeamă din oase de vacă cu măduvă, care se scade bine, din 500 grame de oase la fiecare kilogram de carne.

2 Se frământă carnea într-un vas pe măsură timp de un ceas, adăugând la început bicar-

tate de ceas cu restul de zeamă de oase dezmoțită.

4 Se face un mujdei de usturoi cu apă caldută dintr-o căpățână pentru fiecare kilogram de carne, care se lasă la tras o jumătate de ceas. Se stoarce mujdeiul de usturoi într-un tifon, se adaugă sucul de mujdei și se mai frământă o dată amestecul preț de un sfert de ceas. Se dă din nou la ghețar până a doua zi.

5 Preț de trei ceasuri înainte de a fi prăjiți și serviți mititeii, se scoate amestecul de la ghețar, pentru a se încălzi și muia; după trei ceasuri sau când s-a dezmoțit amestecul, se formează mititeii ca de un deget mare lungime și ca de două degete grosime, se ung cu untdelemn pe toate părțile și la capete și se lasă să stea la zvântat un ceas.

6 Se prăjesc pe jar iute de lemne sau carbune, ungându-se din când în când cu mujdei, așa ca să prindă o crustă rumenă de jur împrejur. Gratargii noștri întorc fiecare mititel doar de trei ori până este prăjit. La prăjit mititeii vor scădea puțin, de unde și denumirea lor, sau cea de mici. Nu se lasă să se pătrundă, ca să nu se usuce sucul care conține savoaarea condimentelor. Dacă se prăjesc la foc prea mic, mititeii scad prea tare, se usucă, lapădă tot sucul aromat și devin seci.

Se servesc alături de chifle proaspete ori felii de franzelă, cu Mutard de Dijon sau muștar picant și aromă, după preferință și cu sare și ciușcă (ardei iute). Doar și numai așa veți obține mititeii savuroși cum se zice cum numai la noi sunt. Cunososc mulți din așa numiții gastronomi prin birturi și bodegi mai ales prin mahalale, care din neștiință ori din spirit de falsă economie înmulțesc aluatul de mititei cu alte soiuri de carne de porc, cal ori oaie. Afară că scad mai puțin la prăjit decât ca cei de carne de vacă, nu au pe departe gustul și savoaarea mititeilor adevărați. O greșeală mare mai este și zgârcenia la condimente, mai ales la usturoi și piperu. Mai cu seamă usturoiul este partea dominantă a gustului atât de specific al mititeilor.

(Sursa: www.cevabun.ro)

Adevărate opere de artă la Campionatul Mondial de Sculptură în Nisip

Campionatul s-a desfășurat din luna septembrie până la începutul lunii octombrie, în Washington (SUA) și a oferit lumii lucrări impresionante, adevărate opere de artă. De fapt, competiția a avut loc în Federal Way, un oraș în comitatul „King County”, din statul Washington, situat în golful Puget Sound între Seattle și Tacoma.

Au participat sculptori din toată lumea, care și-au arătat măiestria lucrând cu un material sensibil, din acest motiv lucrările putând fi distruse de o simplă ploaie.

Aceste sculpturi impresionante realizate din nisip se pot transforma în adevărate muzee în aer liber, cu simpla condiție de a fi o vreme prielnică pentru acest lucru. Așadar, unii fac plajă pe nisip, iar alții îl transformă în artă, dar când mai există și concursuri de gen, atunci totul se transformă într-un specta-

col minunat cu sculpturi de-a dreptul incredibile! Anul viitor, și România va avea doi reprezentanți la Campionatul Mondial de

Sculptură în Nisip, care va avea loc tot în SUA și tot în Washington, grație premiului I obținut de Bogdan Adrian Lefter (Buzău) și

Ciprian Ariciu (Constanța), anul acesta în luna august, la cea de-a 12-a ediție a Festivalului Internațional de Sculptură în Nisip, din Elveția, cei doi artiști români au câștigat marele premiu, suma de 2.000 de franci elvețieni și un loc la CMSN 2011 cu lucrarea numită „Festina Lente” (Grăbește-te încet), ce reprezintă un extraterestru călare pe un melc-gigant, inspirat din filmul „Războiul Stelelor”. Pentru lucrarea care măsoară 3,5 metri înălțime, 3 metri lățime și 6 metri lungime, ei au muncit 8 zile, câte 12 ore pe zi și au folosit 4 tone de nisip.

Muzeele Bran și Brukental vor ajunge la foștii proprietari

Președintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, Ingrid Zaarour, a anunțat recent că Muzeele Bran și Brukental vor fi retrocedate foștilor proprietari. Ingrid Zaarour a afirmat că dosarele se află deja la comisia de retrocedare și că au fost aprobate în principiu, informează postul național de televiziune. Conform președintelui ANRP, singurul impediment care ar putea să intervină în returnarea celor două clădiri foștilor proprietari, res-

pectiv vechea familie regală a României și familia nobiliară Brukenthal, este faptul că unul dintre corpurile de clădire nu este încă intabulat.

Castelul Bran, atestat documentar în anul 1377, se află la 30 de kilometri de Brașov și este un important monument istoric și turistic. În cea ce privește Palatul Brukenthal din Sibiu, acesta este, la rândul său, unul dintre cele mai importante monumente în stil baroc din România, mai anunță TVR.

Harry Potter revine

Autoarea britanică a seriei de succes „Harry Potter”, J.K. Rowling, a declarat la sfârșitul săptămânii trecute că ar putea să-l readucă la viață pe celebrul său personaj prin câteva noi volume, deși oficial a încheiat seria. „Nu trebuie niciodată să spui niciodată. Nu cred că se va întâmpla”, a povestit celebra scriitoare J.K. Rowling. Cele șapte volume din saga „Potter” au fost vândute în peste 400 milioane de exemplare în peste 200 de țări. Filmele realizate după „Harry Potter” au încasat peste 5,3 miliarde de dolari în întreaga lume. Potrivit listei pe 2009 publicate de Sunday Times cu cei mai bogați locuitori ai Marii Britanii, J.K. Rowling a acumulat o avere de 573 milioane de euro.

Chinezii au inaugurat băncile anti-sărut

Până de curând, primăria orașului Yantai din provincia chineză Shandong a fost exasperată de numărul tot mai mare de perechi de tineri care, sub pretextul statului pe bancă, se sărutau pe băncile din parcul central al orașului. Nemulțumită de curajul tinerilor care sfidează normele stricte ale moralei chinezești, autoritățile au găsit soluția cea mai potrivită, informează site-ul descopera.ro.

Băncile au fost prevăzute cu țepi metalici care împiedică orice om să se așeze pe ele. Primăria nu a ignorat nici aspectul material al problemei.

Orice cetățean care vrea să se odihnească pe bănci,

trebuie să cumpere un je-ton la intrarea în parc, je-ton care trebuie introdus într-o fantă situată sub bancă. După această operațiune simplă, țepii periculoși se retrag, iar vizitatorul poate să se așeze liniștit, fără grijă de a-și sfâșia pantalonii sau de a se înțepa serios.

Problema pare a ascunde, de fapt, temerile autorităților de la Beijing care se gândesc la metode cât mai diversificate de a-i împiedica pe cetățenii chinezi de la eventuala concepere a celui de-al doilea copil; eveniment văzut de statul chinez, deja confruntat cu suprapopularea, drept o faptă încriminată de codul penal.

Fotbal România și Ungaria vor CE de fotbal împreună

Mircea Sandu, președintele FRF, este din ce în ce mai serios în privința proiectului de organizare a Euro 2020 sau 2024 în România și Ungaria. „Am avut o discuție cu CEO-ul unei multinaționale și mi-a spus să încercăm să sensibilizăm împreună Președinția, Guvernul, Parlamentul și un alt stat de lângă noi cu care să putem organiza un Campionat European care poate fi în 2020 sau 2024. Am avut un contact cu vicepreședintele Federației Ungare de Fotbal, Sandor Berzi, care e în relații foarte apropiate cu premierul maghiar Orbán Viktor”, a spus Sandu. Răspunsul federației ungare, foarte interesată de acest proiect, venind imediat, sub forma unui comunicat oficial: „Federația română și-a exprimat această idee într-o convorbire telefonică recentă. MLSZ a salutat ideea, precizând că detaliile candidaturii ar trebui să fie clarificate după ce FRF va obține acceptul Gu-

vernului român”. Pentru a obține acest acord, Mircea Sandu a trimis o scrisoare primului ministru Emil Boc

2024, trebuie să aibă în vedere și costurile pe care le presupune organizarea unei asemenea competiții,

locuri fiind foarte importante”: unul de cel puțin 55.000 de locuri, trei de cel puțin 40.000 de locuri și

viitor și va avea 55.000 de locuri, și Cluj Arena, gata în proporție de 70 la sută, un stadion de aproape 31.000 de locuri. Restul arenelor ar trebui construite de la zero, pentru că Sandu nu vrea modernizarea celor existente, ceea ce ar duce la cheltuieli de sute de milioane, dacă nu chiar miliarde de euro. Polonia, spre exemplu, a propus pentru Euro 2012 șase stadioane, dar numai patru au fost acceptate.

Doar stadioanele nu sunt de ajuns pentru a organiza un Campionat European, pentru că e nevoie și de drumuri pentru a ajunge la ele. Astfel, Polonia va investi, din 2007 până în 2012, 47 de miliarde de dolari pentru a aduce infrastructura la un nivel care să facă față cerințelor Euro 2012. Astfel, guvernul polonez trebuia să construiască 960 de km de autostradă, 4.000 de km de drumuri naționale și 2.738 de km de benzi de urgență.

în care i-a prezentat proiectul pentru turneul final al CE:

În momentul în care Guvernul va analiza acest proiect, Euro 2020 sau

în condițiile în care cerințele UEFA sunt destul de precise. Astfel, cele două țări trebuie să asigure nouă stadioane, plus trei de rezervă, criteriul „numărul de

patru de cel puțin 30.000 de locuri.

În acest moment, România poate asigura două din cele 9 stadioane: Național Arena, care va fi gata anul

Polo pe apă

CSM Oradea debutează în Euroligă, la turneul de la Seghedin

Campioana României la polo, CSM Oradea, va susține meciurile din cadrul turneului găzduit de Seghedin, la finalul acestei săptămâni, contând pentru turul I al Euroligii. În turul I, CSM Oradea a fost repartizată în grupa C, în care vor mai juca formațiile Szeged Beton (Ungaria), Primorje Rijeka (Croatia) și Montpellier Waterpolo (Franța), turneul fiind găzduit, începând de vineri, de Seghedin.

Celelalte trei grupe de calificare vor avea loc la Kosice (Slovenia), Istanbul (Turcia) și Budva (Muntele Negru), primele două clasate din fiecare din cele patru grupe, urmând a se califica în turul doi. Meciurile au loc între 8-10 octombrie. Echipele clasate pe locurile 3-4 vor continua competiția continentală în turul II al Trofeului LEN (22-24 octombrie). Turneul Final este programat în 27 și 28 mai, pe teren neutru, locația nefiind stabilită încă de LEN.

ȘAH

Ucraina, noua campioană olimpică la șah

Ucraina a câștigat aurul olimpic la șah în competiția desfășurată la Khanty-Mansiysk (Rusia). La feminin, olimpiada a fost dominată de rusoaice, echipa României clasându-se pe locul 13.

Cu 19 puncte (opt victorii și trei egale), Ucraina este noua campioană olimpică la șah, după ce a remizat cu Israelul în ultima rundă, a 11-a. Pe locul doi s-a clasat Rusia, la un punct distanță de Ucraina. Campioana olimpică din 2006 și 2008, Armenia, s-a clasat pe locul șapte.

Echipa masculină de șah a României nu a participat la olimpiadă în urma unei dispute financiare între jucători și Federația Română de Șah. Echipa Moldovei, condusă de marele maestru Victor Bologan s-a clasat pe locul 28.

La feminin, Rusia și-a adjudecat titlul la patru puncte distanță de următoarea clasată, China.

Cu 15 puncte – șapte victorii, un egal și trei înfrângeri – România s-a clasat pe locul 13, ceea ce confirmă poziția inițială de start a echipei (a 14-a, după media ratingurilor individuale).

Din echipa feminină a României au făcut parte jucătoarele Cristina Foișor, Luminița Cosma, Carmen Voicu-Jagodinsky, Alina L'Ami și Irina Bulmagă.

Ultimele rezultate ale echipelor noastre de fotbal

NB.III	
Jula TFC–Jánoshidai SE	1-2(12)
Leta I–Nagyecsed RSE	1-3(13)
Județ I.	
Micherechi SE–Mezőberényi FC	5-0(4)
Gyomaendrőd FC–Șercad KLE	4-1(15)
Derecskei–LSE Leta II	0-2(9)
Județ II.	
Chitighaz SE–Dévaványa SE	5-0(3)
Ciorvaș–Bătania	3-1(5,4)
Apateu–Biharnagybajomi SE	1-6(13)
Szerep SE–Săcal SE	4-3(7)
Pocei–Jaca	4-0(5,14)
Județ III.	
Aletea–Leucușhaz	3-0(3,12)
Crâstor–Kaszaper FC	2-1(4)

Următoarele meciuri de fotbal

9 octombrie 2010, sâmbătă, ora 15.00: Șercad KLE–Micherechi SE, Dombegyház NSE–Ciorvaș SK, Csanádapácai EFC–Chitighaz SE, Bătania TK–Békéssámsoni SK, Telekgerendási SC–Aletea LE, Újkígyós FC–Crâstor SE
10 octombrie 2010, duminică, ora 14.00: Leta II.–Polgári VSE, Jaca SE–Apateu SE, Esztár–Pocci KSE, Săcal SE–Konyári SE
ora 15.00: Leucușhaz KSK–Kunágota TE

TVR 1

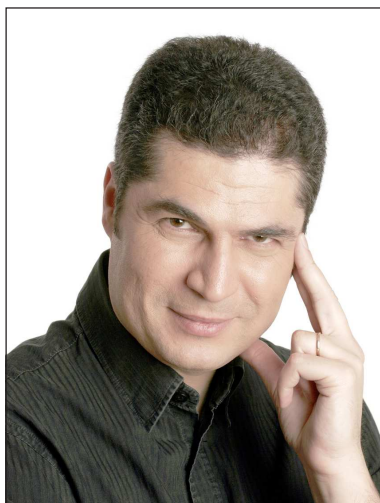

Luni 11 octombrie

6.00 Telegiurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Supermarket de divertisment 10.00 Prințesele lumii 11.30 Pro patria 11.45 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegiurnal 13.55 Vinul pe românește 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Spune-mi ce te doare 16.30 Papucul doamnei 17.00 Telegiurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 18.30 Prințesele lumii 19.00 Telegiurnal 20.00 Prim plan 21.00 Serial. 30. Rock 22.10 Film. În toiul nopții.

Marti 12 octombrie

6.00 Telegiurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Ca la carte 10.00 Prințesele lumii 10.15 Spune-mi ce te doare 11.15 Zile și nopți 11.45 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegiurnal 13.25 Fotbal: România-Anglia 16.00 Atunci și acum 17.00 Telegiurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegiurnal 20.00 De partea ta 21.10 Film. Cuba.

Marian Voicu, moderatorul emisiunii „Atunci și acum”

Miercuri 13 octombrie

6.00 Telegiurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 10.00 Prințesele lumii 11.50 Serial. Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegiurnal 14.30 Oameni ca noi (R) 15.00 Convițuiri 16.00 Generația contra 17.00 Telegiurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegiurnal 20.00 Ochiul magic 21.10 Film. Fascinație.

Joi 14 octombrie

6.00 Telegiurnal 8.00 Simplități care au trecut Dunărea. Documentar 8.30 Repere sacre. Sfânta Parascheva 11.00 Prințesele lumii 11.45 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegiurnal 13.45 Pur și simplu delicios 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Interes general 16.30 O carte pe săptămână 17.00 Telegiurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegiurnal 20.00 Părerea ta 21.00 CSI-Crime și investigații 22.10 Film. Robocop 2.

Vineri 15 octombrie

6.00 Telegiurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.40 Prințesele lumii 11.10 Film. Căsătorie periculoasă 11.45 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 13.00 Telegiurnal 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Meseria brătară de aur 17.00 Telegiurnal 17.30 Serial. Legendele palatului: doctorul Hur Jun 19.00 Telegiurnal 20.00 O dată'n viață 22.10 Film. Culoarul morții.

Sâmbătă 16 octombrie

6.00 Răpitoarele. Documentar 7.00 Semne 7.30 Arca lui Noe 8.30 Serial. Hannah Montana 9.00 Desene animate 10.30 Zile și nopți 11.30 Pro patria 12.00 Fără frontiere 13.00 Telegiurnal 13.20 Călător pe viață 13.45 Serial. Familia Simpson 14.15 Ne vedem la TVR 17.40 Teleenciclopedia 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Cândva, pe aici, trecea un râu.

Duminică 17 octombrie

6.00 Universul credinței 8.00 Ca la carte 9.00 Desene animate 10.00 Europa mea 10.30 Viața satului 12.00 Ultima ediție 13.00 Telegiurnal 14.00 Vedeta familiei 15.00 Tezaur folcloric 16.00 Supermarket de divertisment 17.00 Telegiurnal 17.10 Supermarket de divertisment 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Războiul lui Tom Hart 22.20 Garantat 100% 23.25 Film. Cursă periculoasă.

TVR 2

Luni 11 octombrie

6.00 Serial. Doctor la zoo 9.10 Film Josie and The Pussycats 11.00 Telegiurnal 11.30 Ferma (R) 13.30 Împreună în Europa 14.30 Zestrea românilor (R) 15.00 Serial. Doctor la zoo (R) 16.00 Telegiurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Putea legii 18.00 Atlas 18.30 Tânăr, caut carieră 19.00 Dincolo de hartă 19.30 Bugetul meu 20.00 Arena leilor 22.00 Serial. Spionii.

Marti 12 octombrie

6.00 Serial. Doctor la zoo 9.00 Liber pe contrasens (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 13.30 Împreună în Europa 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Doctor la zoo (R) 16.00 Telegiurnal 17.30 Natură și aventură 18.00 Atlas 18.30 Tânăr, caut carieră 19.00 Joc deschis 20.00 Serial. Lege și ordine 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Spionii.

Miercuri 13 octombrie

6.00 Serial. Doctor la zoo 9.00 Joc deschis (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 13.30 Împreună în Europa 15.00 Serial. Doctor la zoo (R) 16.00 Telegiurnal 16.30 Confesiuni 17.30 e Forum 19.00 Delfinii mi-au salvat viața. Documentar 20.00 Serial. Lege și ordine 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Spionii.

Joi 14 octombrie

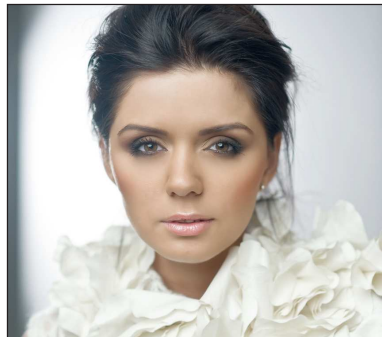
6.00 Serial. Doctor la zoo 9.00 Documentar (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 13.30 Împreună în Europa! 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Doctor la zoo 16.00 Telegiurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Bazar 18.00 Atlas 18.30 Tânăr, caut carieră 19.00 Liber pe contrasens 20.00 Serial. Lege și ordine 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Spionii.

Vineri 15 octombrie

6.00 Serial. Doctor la zoo 9.00 Videoterapia (R) 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 13.30 Împreună în Europa! 14.30 Între cer și pământ (R) 15.00 Serial. Doctor la zoo (R) 16.00 Telegiurnal 17.30 Pescar hoinar 19.10 Film. Copiii vântului 21.00 Ora de știri 22.00 Unora le place...cu Florian Lungu și Mike Godorja.

Sâmbătă 16 octombrie

6.00 D'ale lu' Mitică (R) 7.00 ABC...De ce? 8.00 Atenție...copii 8.35 Liber pe contrasens 10.00 Lumea de aproape 10.30 Între cer și pământ 11.00 Zestrea românilor 12.35 Atenție, se cântă! 14.10 Film. Străini în țara făgăduinței (I) 16.00 Telegiurnal 16.30 Comorile din insule 17.00 Fotbal 17.30 Dincolo de hartă (R) 18.00 Arena circului. Cirque du Soleil 19.10 Film. Impostorul 21.00 Ora de știri 23.00 Serial. Atmosferă fierbinte.

Albertina Ionescu prezintă emisiunea „Telegiurnal”

Duminică 17 octombrie

6.00 Timpul chitarelor (R) (R) 7.30 Natură și aventură (R) 8.00 H...ora prichindeilor 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar (R) 10.30 Chip și asemănare (R) 11.00 Motomagia 12.00 Bugetul meu (R) 13.00 Vrăjitoriile lui Jamie Oliver (R) 13.30 Atlas 14.10 Film. Comedie romantică 16.00 Telegiurnal 16.30 Comorile din insule 17.00 D'ale lu' Mitică 19.10 Film. Soțul perfect 21.00 Ora de știri 23.00 Serial. Periculos!

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

11 OCTOMBRIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

12 OCTOMBRIE, MARTI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

13 OCTOMBRIE, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

14 OCTOMBRIE, JOI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

15 OCTOMBRIE, VINERI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

16 OCTOMBRIE, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Reportaje, interviuri 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

17 OCTOMBRIE, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteză știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spiciuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00-18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

Ecranul nostru

miercuri, 13 octombrie 2010 (m1 ora 14.00)

Reluare: vineri, 15 octombrie 2010 (m2 ora 9.25)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

După câteva informații veți vedea un reportaj realizat la o expoziție mai puțin obișnuită. Institutul Cultural Român din Budapesta, în parteneriat cu Municipality orașului Pécs, Capitală Culturală Europeană 2010, a vernisat expoziția sculptorului în sticlă Ioan Nemțoi. Artistul cu renume mondial, care a inventat o culoare unică roșie, prin lucrările și suprafețele sale de sticlă îmbogățește și fascinează vizitatorii.

Realizator: Ștefan Crâsta

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgvula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

Vând casă pe drum principal (nr. 47) în Köröstarcsa, în apropiere fostei fabrici de paste făinoase, chiar și cu srl. Contact: +36-30/925-5583 (vorbim limba română).

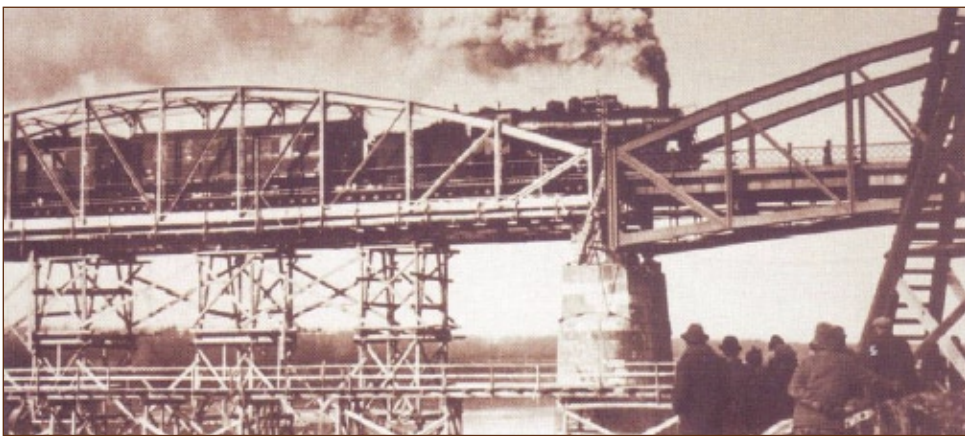
Vând teren îngădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

De vânzare casă în centrul comunei Chitighaz, str. Úttörő nr. 69, în apropiere școlii românești. Trei camere, încălzire cu convectoare (gaz) + șemineu, baie, WC separat, anexe, grădină îngrijită, suprafață totală 1388 m². Preț 5,2 milioane Ft. Contact: +36-1/786-3698.

Apariția săptămânalului „Foaia românească” este finanțată de:
Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”;
Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, din București;
Secretariatul de Stat pentru Politică Națională și Minoritară, din Budapesta

Cenadul, unit de un pod peste Mureș

Cu două săptămâni în urmă, locuitorii Cenadului Unguresc au sărbătorit cea de-a XIII-a ediție a Zilei Satului. Evenimentul de două zile a început pe 24 septembrie, cu festivitatea de deschidere pe malul Mureșului, la baza fostului pod rutier ce lega în urmă cu cincisăse decenii Cenadul românesc de Cenadul Mic (Unguresc). Oaspeții au fost întâmpinați de către consilierii localității, în frunte cu doamna primar *Farkas Jánosné*, care la deschiderea manifestării a vorbit despre istoria podului rutier Sfântul Gellért. Acesta a fost construit în 1895 și a suferit o explozie în anul 1940, dar a fost închis definitiv doar în anul 1957. Podul feroviar peste Mureș a fost inaugurat în anul 1903 și a funcționat doar până în anul 1920. Doamna primar a menționat că în urmă cu zece ani a început să facă demersuri pentru reconstruirea podului, dar ideea s-a născut cu mult mai devreme. În speranța că podul

Sfântul Gellért se va reconstrui în viitorul apropiat, la baza podului a fost inaugurată o placă comemorativă.

La deschiderea festivă a fost prezent și europarlamentarul maghiar *Deutch Tamás*, care în cuvântarea sa a promis că va sprijini inițiativa reconstruirii podului Sfântului Gellért, ca locuitorii celor două sate înfrățite să poată circula la rude, la prieteni, la târg, așa cum a fost cu zeci de ani în urmă. „Nu putem accentua destul de mult semnificația simbolică a acestui pod, dacă două țări care au avut cândva neînțelegeri doresc să reconstruiască un pod, deoarece simbolul devine materializat. Podurile au o importanță simbolică. Acestea leagă între ele națiunile, popoarele și realizează o colaborare între acestea. Pe de altă parte, podurile în sine nu au nici o valoare, doar atunci dacă există oameni care trăiesc de-o parte și de alta a acestora și se folosesc de ele, iar dacă nu există acești oameni podurile sunt

de prisos. Sunt convins că perioada care stă înaintea noastră, un deceniu sau o jumătate de deceniu, nu putem da un răspuns exact, dar aceasta va fi perioada în care se va înfăptui acest vis, ca podul Sfântul Gellért să fie reconstruit. Ambele țări fac parte din Uniunea Europeană, iar UE acordă o atenție deosebită la proiecte transfrontaliere”, a mai subliniat europarlamentarul *Deutch Tamás*.

La eveniment a fost prezentă și *Mágori Józsefné*, deputat parlamentar de la Macău și *Radu Florea*, consul interimar al Consulatului General al României la Seghedin, precum și numeroși localnici din Cenadul Mic și Apátfalva, sosiți la serbare pentru a se întâlni cu rudele și prietenii de peste Mureș. Cu sprijinul poliției de frontieră și al armatei din cele două țări, s-a trecut Mureșul cu bacul, unde locuitorii din Cenadul românesc, în frunte cu primarul *Nicolae Crăciun*, i-au așteptat pe frații de peste Mureș

cu pâine și sare. Aici manifestarea a continuat la slujba festivă de Sf. Gellért, la biserica catolică locală. După slujbă, programul a urmat cu momente culturale, jocuri distractive și gustări gastronomice.

A doua zi a avut loc serbarea Zilei Satului la Cenadul Mic, la care oaspeții din Cenadul din România au fost trecuți peste Mureș cu bacul. Din România a însoțit delegația *Mircea Băcală*, prefectul județului Timiș și primarul localității Cenadul Mare, cum se numea satul pe vremuri. Serbarea de sâmbătă, 25 septembrie, a început cu inaugurarea unei expoziții în aula școlii generale din localitate, după care manifestația a continuat în parcul din spatele celor două biserici ortodoxe, unde au fost înmânate distincții, au avut loc programe culturale, concurs de gătit, muzică și petrecere până seara târziu.

Anca Butar

FOAIA
românească
8 octombrie 2010
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Pățaș, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ștefan Mihailov. Informatician: Ioan Ruja. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2010: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți.